

פתרון מבחן 27.06.2011 - שנת המס 2010

הנחיות כלליות

1. כל שאלה עומדת בפני עצמה. אין שאלה אחת המכילה נתונים המתייחסים לשאלה אחרת.
2. משמעות המונחים המוזכרים במבחן היא כמשמעותם בחוקים ובתקנות הרלוונטיים, אלא אם כן צוין אחרת בשאלה.
3. במקרים הרלוונטיים, אם לא צוין אחרת בשאלה, העובדים והעובדות הם תושבי ישראל, רווקים בני 30, עובדים רגילים אצל מעבידם היחיד, שזו להם הכנסה יחידה והם אינם זכאים לכל הטבת מס פריגה, למעט זו המוקנית להם על פי נתוני השאלה.
4. אם לא צוין אחרת בשאלה, חישוב מס הכנסה הנערך לבני זוג נשואים הוא חישוב נפרד.
5. אם לא צוין אחרת בשאלה, הזכויות המוקנות לעובדים ולעובדות הן הזכויות המזעריות הנובעות מהחוקים, מהתקנות ומצווי ההרחבה הרלוונטיים. פלומר, אם לא נכתב אחרת בשאלה, המעביד אינו צד להסכם קיבוצי מיוחד או כללי, אין הסדר קיבוצי, אין צו הרחבה ענפי שהוראותיו חלות על המעביד והעובדים ולא קיים הסכם עבודה אישי שהוראותיו רלוונטיות לשאלה.

מס הכנסה

<p>שאלה מספר 1.</p> <p>במרץ 2010 קיבלה רחל מתנה ממעבידה, לרגל נישואיה - המחאת שי על סך 150 ₪. בנוסף, כמו כל עובדי החברה, קיבלה בחודש זה, לרגל חג הפסח, תלושי שי על סך 180 ₪. [למען הסר ספק, היו אלו המתנות הראשונות שקיבלה בשנת 2010.]</p> <p>מהו השווי שיש לזקוף לשכרה של רחל בחודש מרץ 2010 בגין מתנות אלו?</p> <p style="text-align: right;">א. 0 ₪ ב. 180 ₪ ג. 330 ₪ ד. 130 ₪</p>	
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2).</p> <p>תק' 2(4) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות), חוזר מס הכנסה 34/93 (חטיבה משפטית / ניכויים).</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>ערך המתנה לרגל אירוע אישי, על סך 150 ₪, נמוך מ-200 ₪, הסכום שנקבע בתקנה 2(4) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות). לפיכך, לא יזקף לשכרה של רחל שווי בגין המחאת שי זו.</p> <p>לשכרה של רחל יזקף ערך תלושי השי על סך <u>180</u> ₪ שקיבלה לרגל חג הפסח.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	הסבר הפתרון

<p>שאלה מספר 2.</p> <p>שכרו הרגיל של רז ב-2/2010 - 15,000 ₪. בְּנוֹסָף, הָעֵמִיד המעביד לרשותו רָכַב צָמוּד פְּרָטִי (קבוצת מחיר 3) לְשִׁמוּשׁוֹ. שנת הרישום של הרכב - 2008.</p> <p>בחודש פברואר 2010, רז שהה שלושה שבועות בטיול בחו"ל (שלושת רבעי חודש בדיוק). את הרכב הצמוד הִשְׁאִיר בחניון נמל התעופה, בכל אותה תקופה.</p> <p>מהו שכרו של רז לצורך חישוב מס ב-2/2010 ("שכר ברוטו למס")?</p> <p>א. 15,780 ₪</p> <p>ב. 18,120 ₪</p> <p>ג. 17,340 ₪</p> <p>ד. 17,330 ₪</p>	
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), 17 (רישא). תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב).</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>שכרו של רז לצורך חישוב מס ב-2/2010 :</p> <p>18,120 ₪ = 15,000 שכר רגיל + 3,120 שווי רכב</p> <p>[הערה כללית: רק אם עובד אחר עשה שימוש ברכב, בתקופה בה שהה העובד בחו"ל, ניתן לחלק ביניהם את הזקיפה החודשית המלאה לפי יחס השימוש באותו חודש.]</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	הסבר הפתרון

<p>שכרו החודשי הרגיל של רז - 17,160 ₪. בְּנוֹסָף, הַעֲמִיד המעביד לרשותו רָכַב צְמוּד פְּרָטִי (סוג 1) לְשִׁמוּשׁוֹ. שנת הרישום של הרכב : 2010, קוד תוצר : 452, קוד דגם : 0011.</p> <p>מהו שכרו של רז לצורך חישוב מס ב-9/2010 ("שכר ברוטו למס") ?</p> <p>א. 19,300 ₪ ב. 17,160 ₪ ג. 20,760 ₪ ד. 26,580 ₪</p>	<p>שאלה מספר 3.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2). תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב). טבלאות שווי השימוש ברכב צמוד - המודל הליניארי</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>1. שכר רגיל - 17,160 ₪ 2. שווי שימוש ברכב (המודל הליניארי) - <u>9,420</u> ₪ סה"כ <u>26,580</u> ₪</p> <p>[הערה כללית : הרכב אינו רכב משולב מנוע (היברידי). אם היה נכתב בשאלה שהרכב הוא משולב מנוע (היברידי), היה צורך להפחית משווי השימוש החודשי סך של 520 ₪.]</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רז, עובד בן 35, נשוי + 3 ילדים (בני 3, 5 ו-8). בַת-זוגו (בת ה-32) אינה עובדת. ב-10/2009 סיים קורס משולב "ניהול מערכות משרדיות + הנהלת חשבונות 1+2". הקורס נמשך שנתיים והיה בהיקף 820 שעות לימוד. בתום הקורס עמד בהצלחה בבחינות משרד התמ"ת, וזכה לתעודת גִמְר.</p> <p>לכמה נקודות זיכוי זכאי רז בשנת המס 2010?</p> <p>א. 6.75 נ"ז ב. 5.25 נ"ז ג. 2.25 נ"ז ד. 2.75 נ"ז</p>	<p>שאלה מספר 4.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 40ד(ד) לפקודה, "לימודי מקצוע" הם לימודים לרכישת מקצוע מסוים, בהיקף שעות לימוד הזהה ל-1,700 שעות לימוד הנהוגות במוסד להשכלה גבוהה, כהגדרתו בסעיף 40ג, לפחות. הקורס המשולב שרז סיים אינו "לימודי מקצוע", כמשמעותם בפקודה. לפיכך, רז לא זכאי לנקי זיכוי לפי ס' 40ד לפקודה.</p> <p>נקודות זיכוי להן זכאי רז בשנת 2010:</p> <p>תושב ישראל 2.00 נ"ז נסיעות <u>0.25</u> נ"ז סה"כ נקודות זיכוי <u>2.25</u> נ"ז</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>מעבידו של רז העמיד לרשותו טלפון סלולרי (רט"ן). לפי הסכם העבודה של רז, אם חשבון הרט"ן בחודש מסוים עולה על 95 ₪, משלם רז את ההפרש (בין סך החשבון ובין 95 ₪). חשבון הרט"ן ב-3/2010 עמד על 120 ₪.</p> <p>מהו שווי השימוש ברט"ן שיש לזקוף לשכר 3/2010 של רז ?</p> <p>א. 35.00 ₪ ב. 95.00 ₪ ג. 60.00 ₪ ד. 47.50 ₪</p>	<p>שאלה מספר 5.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2). תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי תקנה 2 לתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד) - "שווי השימוש לכל חודש ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשות העובד, למעט רדיו טלפון פאמור שניתן להתקשר ממנו למקום העבודה בלבד, יהיה מחצית מההוצאה החודשית, או 95 שקלים חדשים לפי הנמוך, והכל בניכוי סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד בפועל אותו רדיו טלפון נייד".</p> <p>הנמוך מבין מחצית ההוצאה החודשית או 95 ₪ : $60 = \min(95; 120 / 2)$ ₪ סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד : $25 = 120 - 95$ ₪ שווי השימוש שיש לזקוף לשכר 3/2010 של רז : $35 = \max(0; 60 - 25)$ ₪</p> <p>תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רז קיבל הלוואה ממעבידו. ההלוואה אִינָה צמודה למדד, ונושאת ריבית של 2.8% לשנה. יתרת ההלוואה בתקופת הזקיפה, חודש 2/2010 - 7,970 ₪.</p> <p>אם המדד לא עלה בתקופת הזקיפה, חודש 2/2010 ("מדד 0"), מהו סכום שווי הריבית שיש לְזָקוֹף לרז (בחישוב חודשי מקורב ומעוגל), בְּגִין ההלוואה בתקופה זו (2/2010)? (התעלמו מעניין המע"מ בחישוביכם)</p> <p>א. 0 ₪ ב. 8 ₪ ג. 96 ₪ ד. 27 ₪</p>	<p>שאלה מספר 6.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>יתרת הלוואה בתקופת הזקיפה - 7,970 ₪, לא צמודה למדד, נושאת ריבית של 2.8% בשנה. מדד עלה ב-0% בתקופת הזקיפה.</p>	<p>נתונים מהשאלה הרלוונטיים לפתרון</p>
<p>ס' 3(ט) לפקודת מס הכנסה</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>על פי סעיף 3(ט) לפקודה, הנחה בריבית על הלוואה שקיבל עובד ממעבידו, מהווה הכנסה מעבודה. ההכנסה היא ההפרש שבין הריבית הקבועה בתקנות לבין הריבית ששילם העובד.</p> <p>יתרת ההלוואה בתקופת הזקיפה עולה על סכום ההלוואה לְעִנְיָן 3(ט) שחל עליו רק שיעור עליית המדד. 7,970 יתרת ההלוואה < 7,200 סכום הלוואה שחל עליו רק שיעור עליית המדד</p> <p>השיעור הנדרש לְפִי התקנות - שיעור עליית המדד + 4% לשנה:</p> $7,970 \times (4\% + 0\% \text{ שיעור עליית המדד בתקופת הזקיפה}) = 26.57$ <p>המעביד דרש מהעובד 2.8% ריבית שנתית: $7,960 \times 2.8\% / 12 = 18.60$</p> <p>ההפרש בין השיעור הנדרש לדרישה בפועל: $18.60 - 7.97 = 10.63$ חוייב - 26.57 מינימום</p> <p>לפיכך, בחישוב חודשי מְקוּרָב ומעוגל, רז יחוייב בשווי ריבית בסך <u>8 ₪</u> בגין תקופת הזקיפה.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רז שילם 64,062 ₪ בשנת המס 2010 בְּעֵד הַחֲזָקָת אביו בן ה-97, המשותק לְחִלוּטִין, במוסד מיוחד. הכנסתו החייבת של רז בשנה זו - 403,925 ₪. הכנסת אביו בשנה זו - 168,000 ₪. הכנסת אימו (בת הזוג של אביו) בשנה זו - 62,000.</p> <p>מהו הזיכוי המְרָבִי שיותר לרז בשנת 2010 בעד הוצאות החזקת אביו במוסד?</p> <p>א. 22,422 ₪ ב. 0 ₪ ג. 4,750 ₪ ד. 4,920 ₪</p>	<p>שאלה מספר 7.</p>
<p align="center">פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 44. תקנות מס הכנסה (זיכוי בְּעֵד נטול יכולת וזיכוי בְּעֵד הוצאות בְּשֵׁל החזקת קרוב במוסד)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי תקנה 1 לתקנות מס הכנסה (זיכוי בְּעֵד נטול יכולת וזיכוי בְּעֵד הוצאות בְּשֵׁל החזקת קרוב במוסד) - "יחיד תושב ישראל יהא זכאי לזיכוי בְּעֵד הוצאות החזקת קרוב במוסד לְפִי סעיף 44 לפקודה או לנקודות זיכוי בְּעֵד נטול יכולת לְפִי סעיף 45 לפקודה, לְפִי הענין (להלן - המזכה), אם ההכנסה החייבת של המזכה ושל בן זוגו, לא עלתה על 249,000 ₪ בשנת המס, ואם אֵין למזכה בן זוג - אם לא עלתה על 156,000 ₪ בשנת המס; לְעֵנֵן זֶה, "הכנסה חייבת" - לְרִבּוֹת הכנסה פטורה ממס על פִי דִין".</p> <p>ומן הכלל אל הפרט -</p> <p>הכנסתם החייבת של אביו ("המזכה" כהגדרתו בתקנה 1 שלעיל) ואימו (בת הזוג של האב) בשנת 2010 - 230,000 ₪. (= 62,000 הכנסת האם + 168,000 הכנסת האב)</p> <p>הכנסה זו לא עלתה על 249,000 ₪ בשנת המס. לפיכך, רז זכאי לזיכוי בְּעֵד הוצאות החזקת קרוב במוסד לְפִי סעיף 44 לפקודה. (249,000 תקרת הכנסה לזוג לפי התקנה < 230,000 הכנסת ההורים)</p> <p align="center">חישוב הזיכוי בְּעֵד הוצאות החזקת קרוב במוסד לפי סעיף 44 לפקודה:</p> <p>לְפִי סעיף 44 לפקודה - "בחישוב הכנסתו החייבת של יחיד תושב ישראל שהוא או בן זוגו שילם בשנת המס בְּעֵד החזקתם במוסד מיוחד של ילד, בן זוג או הורה משותקים לְחִלוּטִין, מרותקים למיטה בתמידות, עיוורים או בלתי שפויים בדעתם, וכן בְּשֵׁל החזקת ילד מפגר במוסד מיוחד, יותר לו זיכוי ממס של 35% מאותו חלק מהסכומים ששילם העולה על 12.5% מהכנסתו החייבת...".</p> <p>12.5% מהכנסתו החייבת של רז: 50,490.63 ₪ (= 403,925 × 12.5% ₪)</p> <p>רז שילם למוסד 64,062 ₪ בשנת 2010. סכום זֶה עולה על 12.5% מהכנסתו החייבת.</p> <p>50,490.63 12.5% מהכנסתו החייבת של רז בשנת 2010 > 64,062 סכום ששילם למוסד המיוחד</p> <p>חלק מהסכומים ששילם רז בְּעֵד החזקת אביו במוסד מיוחד, העולה על 12.5% מהכנסתו החייבת: 13,571.37 ₪ (= 64,062 - 50,490.63)</p> <p>הזיכוי שיותר לרז בשנת 2010 בְּעֵד הוצאותיו להחזקת אביו במוסד מיוחד (מעוגל):</p> <p align="center">4,750 ₪ (= 13,571.37 × 35% ₪)</p> <p align="right">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רחל עובדת כפועלת צור במפעל יצרני בו מתקיימת עבודה במשמרות לענין ס' 10 לפקודה. הכנסתה בשנת המס 2010 - 134,416 ₪, מתוכה 88,056 ₪ בגין עבודה במשמרות שניה ושלישית.</p> <p>מהו סכום הזיכוי במס בגין משמרות שתקבל רחל בשנת 2010 ?</p> <p>א. 10,830 ₪ ב. 13,208 ₪ ג. 10,380 ₪ ד. 2,378 ₪</p>	<p>שאלה מספר 8.</p>
פתרון	
<p>הכנסה ממשכורת - 134,416 ₪, מתוכה 88,056 ₪ בגין עבודה במשמרות שניה ושלישית.</p>	<p>נתונים מהשאלה הרלוונטיים לפתרון</p>
<p>פקודת מס הכנסה, ס' 10. תקנות מס הכנסה (שיעור המס על הכנסה בעד עבודה במשמרות)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>זיכוי משמרות:</p> <p>הכנסה כוללת של רחל ממשכורת ב-2010 : 134,416 ₪ סכום התקרה לפי ס' 10 לפקודה : <u>118,560 ₪</u> חלק ההכנסה העולה על סכום התקרה : 15,856 ₪ שכר משמרות שניה ושלישית : 88,056 ₪ שכר משמרות המזכה בהטבת מס : 72,200 ₪ = 88,056 - 15,856 15% משכר משמרות המזכה בהטבת מס : 10,830 ₪ = 72,200 × 15% הזיכוי המרבי בגין שכר משמרות בתעשייה : 10,380 ₪ בשנה בדיקה מול התקרה : <u>10,380 ₪</u> = min (10,830 ; 10,380 תקרה)</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רז הוא תושב אביבים זה 15 שנה. הכנסתו בשנת 2010 היתה כדלהלן :</p> <p>1. משכורת - 219,000 ₪</p> <p>2. שווי אובדן כושר עבודה - 2,400 ₪</p> <p>3. מענק פרישה פטור ממס לפי ס' 9(א7) לפקודה - 3,480 ₪</p> <p>מהו סך זיכוי תושב הישוב שיקבל רז בשנת 2010 ?</p> <p>א. 28,782 ₪</p> <p>ב. 28,470 ₪</p> <p>ג. 29,234 ₪</p> <p>ד. 28,922 ₪</p>	<p>שאלה מספר 9.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 11</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>הכנסה חייבת של רז מיגיעה אישית בשנת 2010 - 221,400 ₪ = 219,000 משכורת + 2,400 שווי</p> <p>זיכוי "תושב ישוב" (ס' 11 לפקודה):</p> <p>אביבים - הנחה של 13% על הכנסה חייבת מיגיעה אישית עד לתקרה של 222,480 ש"ח.</p> <p>השוואה בין תקרת ההכנסה לצורך הנחת יישוב לבין הכנסת העובד - $221,400 < 222,480$</p> <p>הנחת "תושב ישוב" בשנת 2010 : $221,400 \times 13\% = 28,782$ ₪</p> <p>תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 10. רז, רווק בן 35, נכה בשיעור 100% מלידה. כל הכנסתו בשנת 2010 - 632,090 היתה מיגיעה אישית (משכורת).</p> <p>כמה מס הכנסה על רז לשלם בגין הכנסתו בשנת 2010 ?</p> <p>א. 193,564 ₪ ב. 1,372 ₪ ג. 6,907 ₪ ד. 24,026 ₪</p>	
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 9(5), 34, 36, 121.</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לפי סעיף 9(5)א לפקודה, פטורה ממס "הכנסה מיגיעתם האישית של עיוור או של נכה שנקבעה לו נכות של 100%, או נכות של 90% לפחות מחמת שלקה באיברים שונים והאחוז האמור הוא תוצאה של חישוב מיוחד של הליקוי באיברים השונים שבלעדיו היה נקבע אחוז נכות של 100% לפחות, כמפורט להלן:</p> <p>(1) נקבעה נכות כאמור לתקופה של 365 ימים או יותר - הכנסה עד לסכום של 566,400 שקלים חדשים ;</p> <p>הכנסתו של רז מיגיעה אישית בשנת המס 2010 (632,090 ₪) עולה על ההכנסה המרבית מיגיעה אישית הפטורה ממס על פי ס' 9(5)א(1) - 566,400 ₪.</p> <p>הכנסתו החייבת של רז בשנת המס 2010 :</p> <p>65,690 ₪ = 566,400 תקרת הכנסה לפי ס' 9(5)א(1) - הכנסה מיגיעה אישית</p> <p>מס הכנסה לפי מדרגות המס :</p> $57,240 \times 10\% + (65,690 - 57,240) \times 14\% = 6,907$ <p>נקודות זיכוי :</p> <p>נ.ז. תושב ישראל 2.00 נ.ז. נסיעות <u>0.25</u> סה"כ נקודות זיכוי 2.25</p> <p>המס המתקבל לאחר הפחתת נקודות הזיכוי :</p> <p>5,535 = 6,907 - המס שחושב</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	

<p>רז, חייל משוחרר שסיים ב-3/8/2009 שירות סדיר (חובה) מלא של 3 שנים, הוא עובד המקבל "משכורת חלקית" בחברה בה אתם משמשים חשבי שכר. עד 31/12/2009 היתה המשכורת החלקית שקיבל מכם, הכנסתו היחידה. לכן ניכיתם לו מס לפי לוח הניכויים.</p> <p>ב-1/1/2010 רז מלא פריטיס עובד (טופס 101), בו הודיע לכם שב-1/1/2010 התחיל לעבוד אצל מעביד נוסף, שם הכנסתו היא "משכורת חודש" ושם הוא מקבל נקודות זיכוי ומדרגות מס בעד הכנסתו.</p> <p>הגיע הזמן לחשב את המס ולשלם את משכורתו בעד חודש 1/2010, ורז לא מסר לכם אישור תאום מס מפקיד שומה. בעד חודש 1/2010 רז זכאי למשכורת בסך של 4,500 ₪ "ברוטו".</p> <p>כמה מס הכנסה יש לנפות ממשכורתו של רז בתלוש 1/2010?</p> <p>א. 450 ₪ ב. 0 ₪ ג. 2,025 ₪ ד. 1,154 ₪</p>	<p>שאלה מספר 11.</p>
פתרון	
<p>תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי תקנה 5(א) לתקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים) - "מעביד המשלם לעובד משכורת חלקית, או משכורת כאשר העובד לא מילא טופס 101 או שלא מילא את הצהיר העובד בטופס 101, או משכורת כשאר העובד לא מילא טופס 101 או שלא מילא את הסעיף העוסק בפריטים על הכנסות אחרות, ינכה ממנה בעת התשלום מס בשיעור המרבי".</p> <p>החל ב-1/1/2010, הכנסתו החלקית של רז אינה הכנסה יחידה, לכן המעביד מנוע מלפעול על פי תקנה 5(ג) לתקנות הני"ל ולנפות מס לפי לוח הניכויים [תקנה 5(ג) לתקנות האמורות: "הגיש עובד למעבידו הצהרה, בטופס 130 במקור והעתק, כי תוך פרק הזמן שלגביו משולמת המשכורת החלקית, הקיצבה או שכר העבודה (להלן - ההכנסה היחידה) אין לו הכנסה חייבת אחרת, ינכה המעביד מס מההכנסה היחידה לפי תוספת א', ויעביר מיד לפקיד השומה את המקור של ההצהרה האמורה"].</p> <p>לפי תקנה 5(ד) לתקנות האמורות - "עובד שחלה לגביו תקנת משנה (ג) והתחיל לקבל הכנסה חייבת אחרת לאחר מתן הצהרתו, חייב להודיע על כך למעבידו תוך שבוע ימים; הודיע עובד למעביד על קבלת הכנסה חייבת אחרת, ינכה המעביד מהמשכורת החלקית או מהקיצבה מס כאמור בתקנת משנה (א), (ב) או (ה), או לפי תוספת ב', לפי הענין."</p> <p>משכורת 1/2010 של רז: 4,500 ₪ המס המרבי לפי התקנות, שיש לנכות: $4,500 \times 45\% = 2,025$ ₪</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 12.</p> <p>רחל, רווקה בת 25, עובדת בשני מקומות עבודה. מ-1/2010 ועד 8/2010 לא סיפקה למעבידה המְשָׁנִי תְּאֹם מִס. לפיכך, ניכה המעביד המְשָׁנִי ממשכורתה, בחודשים אלו, מס בשיעור המְרָבִי.</p> <p>ב-9/2010 מְסרה רחל למעבידה המְשָׁנִי אישור תְּאֹם מִס מפקיד שומה. לְפִי תְּאֹם הַמִּס, עד שכר שנתי של 55,000 ₪ יש לְנִכּוֹת מס בשיעור 39%. מְעַבֵּר לִסְכּוֹם זֶה יש לְנִכּוֹת מס בשיעור המְרָבִי.</p> <p>משכורתה החודשית הקבועה של רחל אצל מעבידה המְשָׁנִי - 7,500 ₪.</p> <p>כמה מס ינוכה משכרה של רחל ב-9/2010, או מה סכום המס שיוחזר לה, לְאֹר תְּאֹם הַמִּס?</p> <p>א. ניכוי מס בסך של 3,375 ₪ ב. החזר מס בסך של 489 ₪ ג. ניכוי מס בסך של 75 ₪ ד. החזר מס בסך של 3,300 ₪</p>	
פתרון	
<p>הסבר הפתרון</p> <p>שכר מְצַטְבֵּר של רחל מ-1/2010 עד 9/2010: $67,500 = 7,500 \times 9 < 55,000$ ₪ מס מְצַטְבֵּר שיש לְנִכּוֹת עד 9/2010 לְפִי אישור תְּאֹם הַמִּס: $27,075 = 55,000 \times 39\% + (67,500 - 55,000) \times 45\%$</p> <p>מס שנוכה בחודשים 1/2010 עד 8/2010: $27,000 = 8 \times 7,500 \times 45\%$</p> <p>מס שעל המעביד המְשָׁנִי לְנִכּוֹת בשכר 9/2010: $75 = 27,075 - 27,000$ ₪</p> <p>תשובה ג.</p>	

<p>רז, יליד 25/9/1942, התחיל ב-1/7/2010 לקבל קצבה חודשית בסך של 7,500 ₪ מקופת גמל לקצבה, אשר ערך עברו מעבדו לשעבר.</p> <p>מהי הקצבה החייבת במס של רז בשנת 2010 ? [למען הסר ספק, רז לא קיבל כל מענקי פרישה בגין שנות עבודתו].</p> <p>א. 28,599 ₪</p> <p>ב. 15,750 ₪</p> <p>ג. 29,250 ₪</p> <p>ד. 24,375 ₪</p>	<p>שאלה מספר 13.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - סי' 9א</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי סי' 9א(ב) לפקודה:</p> <p>" הקיצבה המוכרת או 35% מקיצבה מזכה, לפי הגבוה מביניהם, שמקבל אחד מאלה, פטורים ממס:</p> <p>(1) מי שהגיע לגיל פרישה; "</p> <p>רז, שהוא יליד 25/9/1942, הוא בגיל הפרישה.</p> <p>חלק הקצבה החייב במס -</p> <p>$4,875 ₪ = [7,810 \text{ (תקרת הקיצבה המזכה)} \times 35\%] - \text{Min} (7,500 \text{ הקיצבה})$</p> <p>הקצבה החייבת במס של רז בשנת 2010 -</p> <p>$4,875 \times 6 = \underline{29,250 ₪}$</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שכר 01/2010 של רז, רווק בן 26, הורכב מרכיבי השכר הבאים :</p> <p>1. שכר רגיל 12,529 ₪</p> <p>2. שווי דיור 1,240 ₪</p> <p>מהו שכר ה"נטו" שישולם לרז ("נטו לתשלום") בִּגְיִן חודש זה, אחרי ניכוי מס הכנסה? (התעלמו מדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות)</p> <p>א. 11,943 ₪</p> <p>ב. 11,482 ₪</p> <p>ג. 10,703 ₪</p> <p>ד. 10,242 ₪</p>	<p>שאלה מספר 14.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 121.</p> <p>תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>נקודות זיכוי :</p> <p>נ.ז. תושב ישראל 2.00</p> <p>נ.ז. נסיעות <u>0.25</u></p> <p>סה"כ נקודות זיכוי $2.25 \times 205 = 461.25$ ₪</p> <p>שכר "ברוטו למס" של רז : $12,529 + 1,240 = 13,769$ ₪ שווי דיור + שכר רגיל</p> <p>חישוב המס :</p> <p>$4,770 \times 10\% + 3,700 \times 14\% + 2,250 \times 23\% + (13,769 - 12,720) \times 30\% = 2,287.20$ ₪</p> <p>המס המתקבל לאחר הפחתת נקודות הזיכוי (מעוגל) :</p> <p>$2,287.20 - 461.25 = 1,826$ ₪ נקודות הזיכוי - המס שחושב</p> <p>שכר "נטו" לתשלום לאחר ניכוי מס הכנסה :</p> <p><u>10,703</u> ₪ = $1,826$ ₪ המס לאחר הפחתת נקודות הזיכוי - שכר ללא זקיפות שווי</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רז גר ועובד בתל-אביב באופן קבוע. ב-7/2010 שלח אותו מעבידו לעבוד 3 ימים בעכו. הנסיעה לעכו (המרוחקת 113 ק"מ מתל-אביב) וכל ימי השהייה בה היו הכרחיים לייצור הכנסתו של המעביד. המעביד שילם בעד רז הוצאות לינה במלון (שני לילות) בסך של 600 ₪ (כ- \$77 לכל לינה).</p> <p>האם יש לזקוף לשכרו של רז, לצורך חישוב מס, סכום זה ששילם המעביד (או חלק ממנו)? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא. אין לזקוף את הוצאות הלינה הנ"ל לשכרו של רז. ב. לא. הוצאות לינה באזור פיתוח מותרות בניכוי ללא תקרה. ג. כן. יש לזקוף לשכרו של רז 25% מהוצאות הלינה (150 ₪). ד. כן. הוצאות לינה בישראל אינן מותרות בניכוי, אלא לצורך השתתפות בכנס בתחום עיסוקו של העובד.</p>	<p>שאלה מספר 15.</p>
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), ס' 17 (רישא). תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 2(2)(א) לפקודה - "תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו... אך למעט תשלומים כאמור המותרים לעובד כהוצאה... - בין שניתנו בכסף ובין בשווה כסף, בין שניתנו לעובד במישרין או בעקיפין או שניתנו לאחר לטובתו", מהווים הכנסה מעבודה.</p> <p>לפי קובץ הפרשנות לפקודת מס הכנסה (החבק) -</p> <p>"אם ההוצאה מותרת לעובד בניכוי, אין לראות בהחזרה הכנסת-עבודה כאמור. אולם, בהוצאה שאינה מותרת בניכוי לעובד יש לראות בהחזר הכנסת-עבודה. לדוגמה: הוצאות החזקת רכב אינן מותרות בניכוי לעובד, ולפיכך, החזר בגינן הינו הכנסה בידו.</p> <p>בעניין הוצאות עובד המותרות בניכוי, המשתלמות על-ידי המעביד, יש בפקודה "קיצור דרך". במקום לראות בכל החזר הכנסה שממנה תנוכה ההוצאה בהתאם לסעיף 17 לפקודה, בחר המחוקק להפחית את ההכנסה מלכתחילה בסכום הזהה לסכום ההוצאה המותר בניכוי".</p> <p>לפי תקנה 2(2)(א) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), יותרו לניכוי:</p> <p>(א) הוצאות לינה שהוציא נישום בישראל או באזור, ובלבד שהסכום המותר בניכוי אינו עולה על הסכומים הנקובים בפסקה (2)(ב)(1)(ב) כשהוא מחושב בשקלים חדשים לפי השער היציג של הדולר כפי שפורסם לאחרונה לפני מועד הלינה, ואולם הוצאות שהוציא נישום ללינה במקום המרוחק פחות מ-100 קילומטרים ממקום מגוריו או ממקום עיסוקו העיקרי, לא יותרו בניכוי, זולת אם שוכנע פקיד השומה שהלינה היתה הכרחית לייצור ההכנסה של הנישום;</p> <p>(ב) על אף האמור בפסקה (3), יותרו בניכוי הוצאות שהוציא נישום בשל ארוחת בוקר הכלולה במחיר לינה המותרת בניכוי, כאמור בפסקת משנה (א) לעיל;</p> <p>(ג) הוצאות פסקה זו לא יחולו על הוצאות לינה שהוציא הנישום במסגרת השתתפות בכנס בתחום עיסוקו;</p> <p>הסכומים הנקובים בפסקה (2)(ב)(1)(ב) של תקנה 2:</p> <p>(1) לגבי לינה שעלותה נמוכה מ-107 דולר - כל הוצאות הלינה המוכרות;</p> <p>(2) לגבי לינה שעלותה גבוהה מ-107 דולר - 75% מהוצאות הלינה המוכרות, אך לא פחות מ-107 דולר ללינה;</p> <p>"הוצאות לינה מוכרות" - הוצאות הלינה בפועל המוכחות בהתאם לתקנה 6, או 243 דולר ללינה, הנמוך ביניהם.</p> <p>המעביד שילם סך של 600 ₪ (כ- \$77 לכל לינה), סכום הנמוך מהסכום הנקוב בתקנה 2(2)(ב)(1)(ב)(1).</p> <p>לפיכך, כל הוצאות הלינה מוכרות ואין לזקוף סכום זה לשכרו של רז.</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 16.</p> <p>בשנת 2010 נשלחה רחל לירדן, ע"י מעבידה, למשך 3 יממות. הנסיעה לירדן וכל ימי השהייה בה היו הֶכְרָחִיִים לייצור הכנסתו של המעביד, וכך גם הרכב שהושכר בה. הוצאות הנסיעה: 3 לינות במלון - \$ 804 (\$ 268 לכל לינה). הוצאות שכירות רכב (הונדה אקורד) בירדן - \$ 228 (\$ 76 ליממה). רחל הגישה את החשבון ואת המסמכים הנדרשים למעבידה וזה החזיר לה את כל ההוצאות. מהו הסכום שיש לִזְקוֹף לשכרה של רחל לצורך חישוב מס, בשל הנסיעה לחו"ל? [למען הסד ספק, הכוונה היא לסכום שאינו מותר בניכוי על פי התקנות]</p> <p>א. \$ 75 ב. \$ 144 ג. \$ 270 ד. \$ 326</p>	
פתרון	
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), ס' 17 (רישא). תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות).</p>	
<p>הסבר הפתרון</p> <p>הוצאות לינה:</p> <p>ירדן לא נמצאת ברשימת המדינות בהן ניתן להגדיל את סכום הוצאות הלינה וההוצאות האחרות ב-25%.</p> <p>לפי תקנה 2(2)(ב) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), הסכום שיותר בשל הוצאות לינה בנסיעה אשר כללה לא יותר מתשעים לינות -</p> <p>עבור שבע הלינות הראשונות - כל הוצאות הלינה המוכרות.</p> <p>"הוצאות לינה מוכרות" - הוצאות הלינה בפועל המוכחות בהתאם לתקנה 6, או 243 דולר ללינה, הנמוך ביניהם.</p> <p>רחל הוציאה עבור כל לינה \$ 268, סה"כ לינות = 3.</p> <p>הסכום שיותר לניכוי בֶּעֶד 3 הלינות הראשונות (כל הוצאות הלינה המוכרות):</p> $\min (\$ 243 \text{ התקרה} ; \$ 268 \text{ ההוצאה בפועל}) \times 3 \text{ לינות} = \$ 729$ <p>הוצאות לינה שאינן מותרות בניכוי: \$ 75 (= \$ 804 - \$ 729)</p> <p>הוצאות שכירת רכב:</p> <p>לפי תקנה 2(2)(ד) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), הסכום שיותר בשל הוצאות שכירת רכב בחוץ לארץ, לא יעלה על הוצאות השכירות בפועל או על 53 דולר ליום, לפי הנמוך:</p> $\min (\$ 53 \text{ התקרה} ; \$ 76 \text{ ההוצאה בפועל}) \times 3 \text{ ימים} = \$ 159$ <p>הוצאות שכירת רכב שאינן מותרות בניכוי: \$ 69 (= \$ 159 - \$ 228)</p> <p>הסכום שיש לִזְקוֹף לשכרה של רחל לצורך חישוב מס: \$ 144 (= \$ 75 + \$ 69)</p> <p>תשובה ב.</p>	

<p>שאלה מספר 17.</p> <p>שכרו הרגיל של רוז - 8,270 ₪ ("ברוטו") בחודש. נוסף על שכרו הרגיל, משלם לו המעביד הוצאות רכב בסך של 2,512 ₪ <u>נטו</u> בכל חודש.</p> <p>מהו שכרו של רוז לצורך חישוב מס ב-1/2010 ("שכר ברוטו למס")? (התעלמו מדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות)</p> <p>א. 11,509 ₪</p> <p>ב. 10,782 ₪</p> <p>ג. 11,532 ₪</p> <p>ד. 11,191 ₪</p>	
פתרון	
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 121.</p> <p>תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים)</p>	
<p>הסבר הפתרון</p> <p>שכר רגיל של רוז : <u>8,270 ₪</u></p> <p>נקודות זיכוי :</p> <p>נ.ז. תושב ישראל 2.00</p> <p>נ.ז. נסיעות <u>0.25</u></p> <p>סה"כ נקודות זיכוי $2.25 \times 205 = 461.25$ ₪</p> <p>לפי טבלאות המס, המס המצטבר בגין משכורת מצטברת של 4,770 ₪ בחודש הוא 477 ₪. כלומר, ניתן להתעלם מנקודות הזיכוי בגילום 2,512 השקלים החדשים.</p> <p>בשכר 8,270 נמצא רוז במדרגת מס שולי 14%.</p> <p>$8,270 + 2,512 / (1 - 14\%) = 11,191 > 14\%$ "גבול" מדרגת המס 14%</p> <p>מסקנה - בגילום אנו חורגים ממדרגת המס הנוכחית.</p> <p>במדרגת מס 14%, נותר "ברוטו" בסך <u>2,000 ₪</u> ($8,470 - 8,270 =$)</p> <p>200 ₪ מתפצלים ל-86% "נטו" - 172 ₪, ומס בשיעור 14% - 28 ₪.</p> <p>יתרה שנותרה לגילום : $2,340 = 2,512 - 172$</p> <p>מדרגת המס לגילום היתרה - 23%.</p> <p>גילום היתרה : $2,340 / (1 - 23\%) = 3,039$ ₪</p> <p>הסכום 2,512 ₪ כשהוא מגולם : $200 + 3,039 = 3,239$ ₪</p> <p>$8,270 + 3,239 = 11,509 < 23\%$ "גבול" מדרגת המס 23%</p> <p>שכרו של רוז לצורך חישוב מס ב-1/2010 : <u>11,509 ₪</u></p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	

<p>שאלה מספר 18.</p>	<p>רוז עבד אצל מעבידו היחיד 15 שנים ברציפות :</p> <table border="1" data-bbox="311 248 986 405"> <thead> <tr> <th>משכורת אחרונה לתקופה</th> <th colspan="2">תקופת עבודה</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>₪ 12,900</td> <td>ראשונה</td> <td>5 שנים</td> </tr> <tr> <td>₪ 11,610</td> <td>שניה</td> <td>4 שנים</td> </tr> <tr> <td>₪ 9,675</td> <td>אחרונה</td> <td>6 שנים</td> </tr> </tbody> </table> <p>עם פרישתו ב-31/8/2010 קיבל מענק פרישה בסך 227,565 ₪.</p> <p>מהו החלק החייב במס של מענק הפרישה, שיחושב על ידי המעביד? [למען הסר ספק, רוז לא פנה לפקיד השומה לצורך הגדלת פטור בסמכות המנהל]</p> <p>א. 56,715 ₪ ב. 82,440 ₪ ג. 67,005 ₪ ד. 58,575 ₪</p>	משכורת אחרונה לתקופה	תקופת עבודה		₪ 12,900	ראשונה	5 שנים	₪ 11,610	שניה	4 שנים	₪ 9,675	אחרונה	6 שנים
משכורת אחרונה לתקופה	תקופת עבודה												
₪ 12,900	ראשונה	5 שנים											
₪ 11,610	שניה	4 שנים											
₪ 9,675	אחרונה	6 שנים											
	<p align="center">פתרון</p>												
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>פקודת מס הכנסה - ס' 9(א7). הנחיות מס הכנסה.</p>												
<p>הסבר הפתרון</p>	<p>המשכורת הקובעת לצורך הפטור היא הנמוך מבין: המשכורת המשוקללת או סכום תקרת הפטור על פי הפקודה.</p> <p>יצויין שהגבלת המשכורת האחרונה בסכום תקרת הפטור נעשית רק לגבי המשכורת המשוקללת ולא לגבי משכורות שונות שאפשר והיו במהלך תקופת העבודה. כלומר, אם המשכורת האחרונה לתקופת עבודה עלתה על תקרת הפטור, יש לקחת אותה במלואה לצורך חישוב המשכורת המשוקללת ואין להקטינה לסכום תקרת הפטור.</p> <p>המשכורת המשוקללת:</p> $(12,900 \times 5 + 11,610 \times 4 + 9,675 \times 6) / 15 = \underline{11,266} \text{ ₪}$ <p>המשכורת הקובעת לצורך הפטור: $\underline{11,266} \text{ ₪} = \min(11,390 \text{ תקרה}; 11,266 \text{ משכורת משוקללת})$</p> <p>מענק פטור של רוז:</p> $\min \{ 227,565 \text{ מענק הפרישה}; 15 \text{ שנים} \times 11,266 \text{ משכורת קובעת לפטור} \} = \underline{168,990} \text{ ₪}$ <p>החלק החייב במס של המענק: $\underline{58,575} \text{ ₪} = 227,565 \text{ פטור} - 168,990 \text{ מענק הפרישה}$</p> <p align="right">תשובה ד.</p>												

<p>רז עבד אצל מעבידו במשך 30 שנה, ופרש ב-31/3/2010, לאחר שהגיע לגיל הפרישה. שכרו האחרון לפני הפרישה - 7,400 ₪. עם פרישתו, רז קיבל ממעבידו מענק פרישה בסך 155,400 ₪. כמו כן, רז זכאי לקבל גם קצבה בסך 3,570 ₪ בחודש, מקרן פנסיה שערך עבורו מעבידו, בשל אותן שנות עבודה.</p> <p>מה יהיה החלק החייב במס של הקצבה, אם רז יבחר לפגוע בפטור על הקצבה?</p> <p>א. 2,321 ₪ ב. 3,261 ₪ ג. 2,704 ₪ ד. 3,349 ₪</p>	<p>שאלה מספר 19.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 9(א7)(א), ס' 9א</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>שנות עבודה - 30. גיל פרישה. מענק פרישה - 155,400 ₪. קצבה - 3,570 ₪ בחודש, בשל אותן שנות עבודה.</p>	<p>נתונים מהשאלה הרלוונטיים לפתרון</p>
<p>חישוב המענק הפטור לענין נוסחת השילוב:</p> <p>(1) מענק הפרישה לכל שנת עבודה = $155,400 / 30 = 5,180$ ₪</p> <p>(2) המענק הפטור לכל שנת עבודה = $\min(11,390; 5,180; 7,400) = 5,180$ ₪</p> <p>חישוב הקיצבה החייבת:</p> <p>(1) מענק הפרישה הפטור לכל שנת עבודה (כפי שחושב לעיל) = 5,180 ₪</p> <p>(2) קצבתו המזכה של רז = $\min(7,810 \text{ תקרה}; 3,570 \text{ קצבה}) = 3,570$ ₪</p> <p>(3) הסכום הכולל (1)+(2): = 8,750 ₪</p> <p>(4) תקרת הקיצבה המזכה: = <u>7,810</u> ₪</p> <p>(5) "ההפרש" - (3) פחות (4): = 940 ₪</p> <p>(6) הסכום בו יופחת הפטור החדשי של הקיצבה: $383.52 = 3,570 \times 940 / 8,750$ ₪</p> <p>(7) הפטור החודשי לפני ההפחתה = $1,249.50 = 3,570 \times 35\%$ ₪</p> <p>(8) הפטור החודשי של הקיצבה לאחר ההפחתה: $865.98 = 383.52 \text{ ההפחתה} - 1,249.50$ ₪</p> <p>(9) החלק החייב במס של הקיצבה (מעוגל): $2,704 = 3,570 - 865.98$ ₪</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 20.</p> <p>שכר היסוד של רז, טכנאי המחשבים, עומד על 12,000 ₪ בחודש. מעבידו של רז משלם בכל חודש 7.5% משכר יסוד זה של רז לקרן השתלמות ("חלק מעביד"), כלומר 900 ₪.</p> <p>מהו הסכום המזערי, על פי תקנות מס הכנסה, שרז חייב לשלם לקרן ההשתלמות בכל חודש ("חלק עובד")?</p> <p>א. 450 ₪ ב. 300 ₪ ג. 840 ₪ ד. 600 ₪</p>	
פתרון	
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לפי תקנה 19(ב2) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) -</p> <p>" (1) אישור כאמור בתקנת משנה (א) לקרן השתלמות יחול רק אם העמית ישלם אף הוא מדי חודש בחודשו לקרן שליש לפחות מהסכום ששילם המעביד.</p> <p>(2) הוראות פסקה (1) לא יחולו על עמית-רופא אשר תשלומיו לקרן הם לפי הוראות הסכם קיבוצי שנחתם עד יום ד' בטבת התשס"ט (31 בדצמבר 2008), ושאושר בידי שר האוצר; לעניין זה, "עמית-רופא" – רופא שביום כ"ח בסיוון התשס"ח (1 ביולי 2008) התקיימו בו שני אלה:</p> <p>(א) היה עמית בקרן השתלמות;</p> <p>(ב) היה זכאי על פי הסכם העבודה של רופאים שחל עליו, שיופקדו בעבורו תשלומים לקרן שאינם לפי הוראות פסקה (1). "</p> <p>כלומר, לפי התקנה שלעיל, רז חייב לשלם לקרן ההשתלמות סכום שלא יפחת מ-300 ₪ (2.5% משכר היסוד), סכום המהווה שליש מהסכום ששילם המעביד (900 ₪).</p> <p>תשובה ב.</p>	

<p>שאלה מספר 21.</p> <p>שכרו של רז לצורך חישוב מס ב-1/2010 ("שכר ברוטו למס") - 32,800 ₪, כולל שווי שימוש ברכב - 3,120 ₪.</p> <p>מעבידו של רז מפריש עבורו לקופת גמל לקיצבה 2,296 ₪ בחודש (על חשבון מרכיב תגמולי המעביד), ולביטוח אובדן כושר עבודה 294 ₪ בחודש [למען הסר ספק, רז מפקיד גם הוא את חלקו, כדין, לאותה קופת גמל].</p> <p>מהו השווי שיש לזקוף לרז בתלוש ינואר 2010 בגין הפרשות המעביד לקופת גמל לקצבה ולביטוח אובדן כושר עבודה?</p> <p>א. 0 ₪</p> <p>ב. 294 ₪</p> <p>ג. 364 ₪</p> <p>ד. 130 ₪</p>	
פתרון	
<p>סעיף 32(14) לפקודת מס הכנסה, הנחיות מס הכנסה תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - ס' 1.</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי הנחיות מס הכנסה בעניין חישוב ההוצאה לרכישת ביטוח א.כ.ע. בשנת המס 2010:</p> <p>1. חישוב הזקיפה בגין ההפרשה למרכיב תגמולי מעביד בקופ"ג לקיצבה: הכנסת עבודה של רז למעט שווי שימוש ברכב: 29,680 ₪ = 32,800 - 3,120 $2,296 < 2,226 = 7.5\% \times (32,060 ; 29,680)$ הכנסת עבודה למעט שווי שימוש ברכב שווי קיצבה: $70 = \max(0 ; 2,296 - 2,226)$</p> <p>2. חישוב הזקיפה בגין הפרשת מעביד לביטוח אובדן כושר עבודה: מאחר שהפרשת המעביד לקצבה עולה על 7.5% מהכנסת העבודה למעט שווי שימוש ברכב (על תקרה), כל הפרשת המעביד לביטוח אובדן כושר עבודה, 294 ₪ בחודש, תיזקף כשווי לשכרו של רז.</p> <p>השווי שיש לזקוף לרז בתלוש ינואר 2010 בגין הפרשות המעביד לקופת גמל לקצבה ולביטוח אובדן כושר עבודה: <u>364</u> = 70 + 294</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	הסבר הפתרון

<p>רז, רווק בן 28, פוטר ב-28/2/2010, לאחר 6 שנות עבודה רצופות אצל מעבידו היחיד. בתלוש 2/2010 שולמה לרז משכורת החודש - 4,400 ₪.</p> <p>בטופס ה-161 שמולא במועד תשלום שכר 2/2010, חושבו הסכומים הבאים:</p> <p>1. מענק פרישה פטור ממס לפי ס' 9(א7) לפקודה - 26,400 ₪</p> <p>2. מענק פרישה חייב במס הכנסה - 16,440 ₪</p> <p>אם חישוב המס נעשה לפי התקנות, כמה מס הכנסה יש לנכות ממענק הפרישה של רז?</p> <p>א. 1,869 ₪</p> <p>ב. 1,644 ₪</p> <p>ג. 4,026 ₪</p> <p>ד. 2,302 ₪</p>	<p>שאלה מספר 22.</p>						
פתרון							
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, ס' 36, ס' 121. תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים) - תק' 4(א), 7(א)(1).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>						
<p>מענק הפרישה הפטור ממס לפי ס' 9(א7) לפקודה (26,400 ₪) לא נלקח בחשבון בחישוב המס. ניכוי מס ממענק פרישה שאינו פטור:</p> <p>לפי תקנה 7(א)(1) לתקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה...):</p> <p>"מעביד המשלם לעובד למעט עובד יומי, מענק פרישה שכולו או חלקו אינו פטור ממס לפי סעיף 9(א7) לפקודה, ינכה בעת התשלום מהחלק שאינו פטור, מס פאילו היה משכורת בלתי קבועה, לפי המשכורת האחרונה ששולמה לעובד..."</p> <p>ניכוי מס הכנסה מ"משכורת בלתי קבועה":</p> <p>לפי תקנה 4(א) לתקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה...):</p> <p>"מעביד המשלם לעובד משכורת בלתי קבועה, ינכה ממנה, בעת התשלום, מס בסכום השווה להפרש המס המוכפל ב-12; לענין זה, "הפרש המס" - ההפרש בין המס שיש לנכות ממשכורת החודש לחודש שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה, לבין המס שיש לנכות ממשכורת החודש לאותו חודש, בתוספת החלק השנים-עשר מהמשכורת הבלתי קבועה..."</p> <p>החישוב:</p> <p>נקודות זיכוי:</p> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>נ.ז. תושב ישראל</td> <td>2.00</td> </tr> <tr> <td>נ.ז. נסיעות</td> <td><u>0.25</u></td> </tr> <tr> <td>סה"כ נקודות זיכוי</td> <td>$2.25 \times 205 = 461.25$ ₪</td> </tr> </table> <p>החלק השנים עשר מ"המשכורת הבלתי קבועה" (המענק החייב): $16,440 / 12 = 1,370$ ₪</p> <p>משכורת החודש + החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה: $4,400 + 1,370 = 5,770$ ₪</p> <p>המס שיש לנכות אותו ממשכורת החודש בתוספת החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה:</p> $4,770 \times 10\% + (5,770 - 4,770) \times 14\% = 617$ <p>מס בניכוי זיכויים אישיים (נקודות זיכוי): $\max(0; 617 - 461.25) = 155.75$ ₪</p> <p>המס שיש לנכות אותו ממשכורת החודש לאותו חודש שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה:</p> $4,400 \times 10\% = 440$ <p>מס בניכוי זיכויים אישיים (נקודות זיכוי): $\max(0; 440 - 461.25) = 0$ ₪</p> <p>הפרש המס: $155.75 - 0 = 155.75$</p> <p>הפרש המס מוכפל ב-12 (סכום מעוגל), אותו יש לנכות מחלקו החייב במס של המענק ("המשכורת הבלתי קבועה"): $155.75 \times 12 = 1,869$ ₪</p> <p>תשובה א.</p>	נ.ז. תושב ישראל	2.00	נ.ז. נסיעות	<u>0.25</u>	סה"כ נקודות זיכוי	$2.25 \times 205 = 461.25$ ₪	<p>הסבר הפתרון</p>
נ.ז. תושב ישראל	2.00						
נ.ז. נסיעות	<u>0.25</u>						
סה"כ נקודות זיכוי	$2.25 \times 205 = 461.25$ ₪						

<p>שאלה מספר 23. רחל, עובדת בת 65, מקבלת קצבת זקנה מהמוסד לביטוח לאומי. [למען הסר ספק, קצבת הזקנה משתלמת לרחל על פי פרק ביטוח זקנה וביטוח שאירים בחוק הביטוח הלאומי.]</p> <p>בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים:</p> <p>א. קצבת זקנה זו אינה פטורה ממס הכנסה על פי פקודת מס הכנסה. ב. קצבת זקנה זו פטורה ממס הכנסה על פי פקודת מס הכנסה. ג. קצבת זקנה זו פטורה ממס הכנסה אך ורק אם היא הכנסה יחידה. ד. 35% מקצבת זקנה זו פטורים ממס הכנסה, אך לא יותר מתקרת הפטור על פי הפקודה.</p>	
פתרון	
	סעיפים רלוונטיים
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 9(ג6)</p> <p>לפי ס' 9 לפקודה, פטורים ממס:</p> <p>... "</p> <p>(ג6) קיצבת נכות המשתלמת על פי סימן ה' לפרק ג', פרק ו' או פרק ט' לחוק הביטוח הלאומי וקיצבת זקנה וקיצבת שאירים המשתלמות על פי פרק ב' וקצבת תלויים המשתלמת על פי פרק ג' לחוק האמור; "</p> <p>תשובה ב.</p>	הסבר הפתרון

<p>רוז, עובדת זרה מתאילנד, מועסקת כדין בחקלאות. שכרה של רוז - 5,000 ₪ בחודש (רוז עובדת 180 שעות בחודש).</p> <p>מהו סכום "היטל העסקת עובד זר" שיש לשלם בכל חודש בגין שכרה של רוז ?</p> <p>א. 750 ₪ ב. 500 ₪ ג. 1,000 ₪ ד. אין לשלם היטל העסקת עובד זר במקרה זה.</p>	<p>שאלה מספר 24.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) - ס' 44, ס' 45. פקודת מס הכנסה - ס' 1 (הגדרות).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לפי ס' 44(א) לחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) - "עובד זר" - כהגדרתו בחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991, למעט כל אחד מאלה:</p> <p>(1) עובד זר שפרק ו' לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה-1994, חל עליו;</p> <p>(2) עובד זר המועסק כדין בישראל שהוא אזרח במדינה הגובלת בישראל והיוצא את ישראל, בדרך כלל פְּתוּם יום העבודה, למקום מגוריו באותה מדינה;</p> <p>(3) עובד זר המועסק כדין במתן טיפול סיעודי;</p> <p>(4) עיתונאי חוץ וספורטאי חוץ, כהגדרתם בסעיף 75א לפקודת מס הכנסה;</p> <p>(5) עובד זר שמשולמת לו, בְּעֵבוֹר חודש עבודה, הכנסה בסכום השווה לפעמיים השכר הממוצע במשק, או הכנסה בסכום הגבוה מִזֶּה, ולגבי עובד זר המועסק פחות מ-180 שעות בחודש - הכנסה בסכום השווה למספר השעות שבו הוא עובד בחודש כשהוא מחולק ב-180 ומוכפל בסכום השווה לפעמיים השכר הממוצע במשק, או הכנסה בסכום הגבוה מִזֶּה;</p> <p>(6) עובד זר שנעברה נגדו עבירה לפי סעיף 203א לחוק העונשין, התשל"ז-1977, או עבירות נלוות, השווה במקלט לקרבנות סחר בתל-אביב-יפו, והעובד, במשך שהותו במקלט האמור.</p> <p>לפי ס' 44(ב) לחוק האמור, לכל מונח בפרק זה תהיה משמעות הנודעת לו בפקודת מס הכנסה, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.</p> <p>לפי ס' 1 לפקודת מס הכנסה, "השכר הממוצע במשק" - השכר הממוצע כפי שהוא מחושב לצורך גמלאות ודמי ביטוח לפי סעיף 2(ב) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], כפי שמפרסם המוסד לביטוח לאומי. השכר הממוצע האמור, נכון לשנת המס 2010 - 8,015 ₪ בחודש.</p> <p>לפי ס' 45(א) לחוק האמור -</p> <p>"מעסיק חייב בהיטל בשיעור של 20% מסך כל ההכנסה של עובד זר ששילם בשנת המס (בפרק זה - ההיטל) ואם העובד הזר מועסק על ידו לפי היתר להעסקת עובד זר בענפים אלה יהא שיעור ההיטל כמפורט להלן: בענף החקלאות - 10%, ובענף המסעדות האתניות⁽¹⁾, בענף התעשייה או בענף הבניין - 15%".</p> <p>⁽¹⁾ שיעור ההיטל בענף המסעדות האתניות בשנת 2010 - 10.75%.</p> <p>לרוז משולמת, בְּעֵבוֹר חודש עבודה, הכנסה בסכום נמוך מפעמיים השכר הממוצע במשק -</p> $5,000 > 16,030 = 8,015 \times 2$ <p>לפיכך, סכום "היטל העסקת עובד זר" שיש לשלם בכל חודש בגין שכרה של רוז -</p> $500 = 10\% \text{ שיעור ההיטל בענף החקלאות} \times 5,000$ <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	

<p>על רז ועל מעסיקו חלות הוראות צו הרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק ורז מבוטח לפיו בקרן פנסיה מקיפה. השכר המבוטח של רז - 6,000 ₪. שיעורי הפרשות - לפי הטבלה שבסעיף 6ד לצו זה.</p> <p>מהו הסכום שינוכה משכרו של רז לטובת קרן הפנסיה, על פי צו ההרחבה, בחודש 5/2010?</p> <p>א. 300.00 ₪ ב. 99.60 ₪ ג. 150.00 ₪ ד. 450.00 ₪</p>	<p>שאלה מספר 25.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>צו הרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>משכר העובד ינוכו הפרשות העובד לקרן הפנסיה. לפי הטבלה שבסעיף 6ד לצו הרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק, הפרשות העובד החל מיום 1/1/2010 ואילך (עד 31/12/2010) - 2.5%. לפיכך, הסכום שינוכה משכרו של רז בחודש 5/2010 - $6,000 \times 2.5\% = \underline{150}$ ₪</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

דיני עבודה

<p>רז מועסק על פי חוזה עבודה לתקופה של 12 חודשים מ-1/11/2009. ב-12/7/2010 הציע המעביד לרז לחדש את חוזה העבודה לתקופה נוספת של 12 חודשים. רז סירב לחדש את החוזה. בסוף אוקטובר 2010 הגיעה תקופת החוזה לסופה.</p> <p>האם, בנסיבות שתוארו לעיל, רואים את רז, לענין חוק פיצויי פיטורים, כאילו פוטר? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא. לענין חוק פיצויי פיטורים, רואים את רז כְּאִילוֹ הַתְּפַטֵּר.</p> <p>ב. כן, מֵאַחַר שֶׁהַחוּזָה הִיָּה לַתְּקוּפָה קְצוּבָה.</p> <p>ג. לא, מֵאַחַר שֶׁרִז לֹא עָבַד שְׁתֵּי עוֹנוֹת בְּרִצִּיפּוֹת אֲצֵל מַעְבִּידוֹ.</p> <p>ד. כן, מֵאַחַר שֶׁרִז סִירֵב לְהַצְעָתוֹ שֶׁל הַמַּעְבִּיד לְחַדֵּשׁ אֶת הַחוּזָה.</p>	<p>שאלה מספר 26.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p style="text-align: center;">חוק פיצויי פיטורים - ס' 9.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי סֵעִיף 9 לְחֹק פִּיצוּיֵי פִּיטוּרִים :</p> <p>(א) הִיָּה עוֹבֵד מוֹעֵבֵד עַל פִּי חוּזָה לַתְּקוּפָה קְצוּבָה וְהִגִּיעָה הַתְּקוּפָה לְקִצָּה, רואים אותו לענין חוק זה כְּאִילוֹ פוֹטֵר, זֹלַת אִם הִצִּיעַ לוֹ הַמַּעְבִּיד לְחַדֵּשׁ אֶת הַחוּזָה; סִירֵב הָעוֹבֵד לְחַדֵּשׁ אֶת הַחוּזָה - רואים אותו, לענין חוק זה כְּאִילוֹ הַתְּפַטֵּר.</p> <p>(ב) הִצְעָת הַמַּעְבִּיד לְחַדֵּשׁ אֶת הַחוּזָה כְּאִמּוֹר בְּסֵעִיף קֵטֵן (א) צִרִיךְ שְׁתִּימַסֵּר לְעוֹבֵד לְפָחוֹת שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים לְפָנָיו תּוֹם תְּקוּפַת הַחוּזָה.</p> <p>הִצְעָת הַמַּעְבִּיד לְחַדֵּשׁ אֶת הַחוּזָה נִמְסָרָה לְרִז יוֹתֵר מִשְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים לְפָנָיו תּוֹם תְּקוּפַת הַחוּזָה וְרִז סִירֵב לְהַצְעָה. לִכֵּן, בְּהִגִּיעַ תְּקוּפַת הַחוּזָה לְקִצָּה, רואים את רז, לענין חוק פיצויי פיטורים, כְּאִילוֹ הַתְּפַטֵּר.</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רחל ילידת 15/8/1951. לפי חוק גיל פרישה, מתי ניתן לחייב אותה לפרוש מעבודתה בשל גילה (אם לא נקבע אחרת בחוק אחר)?</p> <p>א. גיל 64. ב. גיל 70. ג. גיל 67. ד. גיל 62.</p>	<p>שאלה מספר 27.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק גיל פרישה - ס' 4, ס' 7, ס' 10(ג).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי סעיף 4 לחוק גיל פרישה, "הגיל שבהגיעו אליו ניתן לחייב עובד לפרוש מעבודתו בשל גילו, הוא גיל 67 לגבר ולאישה (בחוק זה - גיל פרישת חובה). מאחר שהעובדת נולדה אחרי חודש אפריל 1942, הוראות המעבר שבסעיף 7 לחוק, אינן משנות דבר. ההערה שבסוגריים - "אם לא נקבע אחרת בחוק אחר" הוספה מאחר שלפי סעיף 10(ג) לחוק, "הוראות חוק זה יחולו אלא אם כן נקבע אחרת בחוק אחר".</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שכר העבודה של רז מִשְׁתַּלֵּם על בסיס של חודש. כְּכֵל, ב-9 בכל חודש משלם המעביד את שכר החודש הקודם. בְּרֵם, את משכורת 4/2010 בסך 15,000 ₪, שילם המעביד לרז רק ב-16/5/2010. בית הדין לעבודה פסק לרז, בשל איחור זה של תשלום המשכורת, פיצויי הַלְנָת-שָׂכָר מִלְאִים, לְפִי ס' 17(א)(1) לחוק הגנת השכר.</p> <p>מהו הפיצוי שְׁיִסַּף לשכר המולן על פי פסיקת בית הדין?</p> <p>א. 2,679 ₪ ב. 2,250 ₪ ג. 750 ₪ ד. 3,750 ₪</p>	<p>שאלה מספר 28.</p>
פתרון	
<p>חוק הגנת השכר - ס' 1, ס' 9, ס' 17(א).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 9 לחוק הגנת השכר - "שכר עבודה המשתלם על בסיס של חודש ישולם עם תום החודש בעדו הוא משתלם". כלומר המועד לתשלום משכורת חודש אפריל הוא ה-30/4/2010 בחצות הלילה, טרם כניסת ה-1/5/2010.</p> <p>לפי ס' 1 לחוק:</p> <p>"היום הקובע" - היום התשיעי שלאחר המועד לתשלום שכר העבודה.</p> <p>"שכר מולן" - שכר עבודה שלא שולם עד ליום הקובע.</p> <p>כלומר, משכורת 4/2010 של רז שלא שולמה לו עד ליום התשיעי שלאחר תום החודש בעדו היא משתלמת, היא "שכר מולן".</p> <p>לְפִי סעיף 17(א) לחוק הגנת השכר:</p> <p>לשכר מולן יִסַּף הסכום הגבוה מבין אלה (להלן - פיצוי הלנת שכר):</p> <p>(1) בעד השבוע הראשון שלאחר המועד לתשלום שכר העבודה - החלק העשירי מהשכר המולן, ובעד כל שבוע אַחַר מִשְׁבֹּעַ שְׁלֵשִׁים שְׁלֹשָׁה - החלק העשירי מהשכר המולן;</p> <p>(2) הפרשי הצמדה לתקופה שמן המועד לתשלום שכר העבודה עד יום תשלומו, בתוספת 20% על הסכום הכולל של השכר המולן והפרשי הצמדה כאמור בעד כל חודש שבתקופה האמורה; בעד חלק מחודש תשלום התוספת של 20% האמורה באופן יחסי.</p> <p>בתקופות של עליה מתונה במדד המחירים לצרכן, פיצויי ההלנה לפי סעיף 17(א)(1) לחוק הגנת השכר יהיו גבוהים מפיצויי ההלנה לפי סעיף 17(א)(2).</p> <p>בית הדין לעבודה פסק לרז פיצויי הלנה מלאים, לְפִי ס' 17(א)(1) לחוק הגנת השכר.</p> <p>יום התשלום בפועל (16 יום לאחר המועד לתשלום שכר העבודה), חל בשבוע ה-3 שלאחר המועד לתשלום שכר העבודה.</p> <p>השבוע השלישי = $2.29 = 16 / 7$</p> <p>חישוב הפיצוי לְפִי סעיף 17(א)(1):</p> <p>תוספת הלנה בעד השבוע הראשון: $15,000 / 20 = 750$ ₪</p> <p>תוספת הלנה בעד 2 שבועות נוספים: $(15,000 / 10) \times 2 = 3,000$ ₪</p> <p>סה"כ פיצויי הלנת השכר: <u>3,750</u> ₪</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 29.</p> <p>על רחל ומעבידה הפרטי חלות הוראות צו ההרחבה בדבר תשלום דמי הבראה. המעביד משלם דמי הבראה פעם בשנה, במשכורת חודש אוגוסט.</p> <p>רחל, שהתחילה לעבוד אצל מעבידה ב-1/9/1999, עובדת בחצי משרה.</p> <p>במשכורת 8/2010 משלם המעביד דמי הבראה בעד התקופה שמ-1/9/2009 ועד 31/8/2010.</p> <p>אם מחיר יום הבראה הוא 351 ₪, לפי צו ההרחבה הנ"ל, מהו סכום דמי הבראה המגיע לרחל במשכורת 8/2010?</p> <p>א. 1,229 ₪ ב. 1,404 ₪ ג. 2,457 ₪ ד. 2,808 ₪</p>	
פתרון	
<p>ההסכם הקיבוצי הכללי בדבר תשלום דמי הבראה וצו ההרחבה.</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>שנת העבודה שהחלה ב-1/9/2009 והסתיימה ב-31/8/2010 היא שנת העבודה ה-11 של רחל. בִּשְׁל שנת העבודה ה-11 יש לשלם לעובד 8 ימי הבראה.</p> <p>לעובדים במשרה חלקית תשולם קצובת הבראה באופן יחסי לחלקיות המשרה.</p> <p>לפיכך, יש לשלם לרחל קצובת הבראה בסך <u>1,404</u> ₪.</p> <p><u>1,404</u> ₪ = 50% חלקיות המשרה × 8 ימי הבראה × 351 תעריף ליום הבראה</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	הסבר הפתרון

<p>שכרו של רו מִשְׁתַּלֵּם על בסיס שעות עבודה. בְּעֵד כֹּל שְׁעַת עֲבוֹדָה הַגִּילָה רוּ מְקַבֵּל 72 ₪. לפי חוק שעות עבודה ומנוחה, אם רו עבד שעות נוספות במנוחה השבועית (יום שבת), כמה על המעביד לשלם לו בעד כל אחת משתי השעות הנוספות הראשונות שבאותו יום?</p> <p>א. לא פחות מ-90 ₪. ב. לא פחות מ-135 ₪. ג. לא פחות מ-126 ₪. ד. לא פחות מ-108 ₪.</p>	<p>שאלה מספר 30.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק שעות עבודה ומנוחה - ס' 16, ס' 17.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>"שֶׁכָּר הַגִּיל" של רו, הַמְשַׁמֵּשׁ בְּסִיס לַחִישׁוֹב גְּמוֹל שְׁעוֹת נוֹספוֹת וְגְמוֹל עֲבוֹדָה בַּמְנוּחָה הַשְּׁבוּעִית, הוּא 72 ₪ לַשָּׁעָה.</p> <p>לפי ס' 16(א) לחוק שעות עבודה ומנוחה - "הועבד עובד שעות נוספות, ישלם לו המעביד בעד שתי השעות הנוספות הראשונות שבאותו יום שכר עבודה לא פחות מ-1¼ מהשכר הרגיל... "</p> <p>כלומר, לפי ס' 16(א) לחוק האמור, על המעביד לשלם לרו לא פחות מ-25% ₪ גמול נוסף על השכר הרגיל, לכל שעה נוספת ראשונה ושניה באותו יום.</p> <p>לפי ס' 17 לחוק שעות עבודה ומנוחה -</p> <p>" (א) הועבד עובד בשעות המנוחה השבועית או בחלק מהן -</p> <p>(1) ישלם לו המעביד בעד שעות אלה שכר עבודה לא פחות מ-1½ משכרו הרגיל... "</p> <p>כלומר, לפי ס' 16(א) לחוק האמור, על המעביד לשלם לרו לא פחות מ-50% ₪ גמול נוסף על השכר הרגיל, לכל שעה שעבד במנוחה השבועית.</p> <p>לפיכך, על המעביד לשלם לרו, בעד כל אחת משתי השעות הנוספות הראשונות שעבד במנוחה השבועית (יום שבת), סכום שלא יפחת מ-126 ₪.</p> <p>126 ₪ = (50% גמול עבודה במנוחה השבועית + 25% גמול עבודה בשעות נוספות + 100% שכר רגיל) × 72</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 31.</p> <p>בכל יום רז נוסע באופניים מביתו לעבודתו וממנה. מקום העבודה נמצא במרחק 950 מטרים מביתו. ב-8/2010 רז עבד 15 ימים.</p> <p>לפי הסכם העבודה של רז, דמי נסיעות ישולמו לו לפי צו ההרחבה בדבר השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה. מחיר נסיעה באוטובוס בין ביתו לעבודתו - 5.60 ₪ לכל כיוון. מחיר כרטיס חופשי חודשי הפולל את אזור מגוריו ואת מקום עבודתו - 156 ₪.</p> <p>אם שיעור החזר הוצאות הנסיעה המרבי לפי ס' 2 לצו ההרחבה הנ"ל הוא 23.70 ₪ ליום עבודה, מהו סכום דמי הנסיעות המינימלי שעל המעביד לשלם לרז בגין חודש 8/2010?</p> <p>א. 156 ₪ ב. 168 ₪ ג. 0 ₪ ד. 84 ₪</p>	
פתרון	
<p>צו ההרחבה בדבר השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה.</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי ס' 3 בצו ההרחבה בדבר השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה - "כל עובד הזקוק לתחבורה כדי להגיע למקום עבודתו, זכאי לקבל ממעבידו השתתפות עד המכסימום האמור בסעיף 2, בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה בַּעַד כל יום עבודה פְּפוֹעֵל בו השתמש בתחבורה כדי להגיע למקום עבודתו".</p> <p>על פי ההלכה שנקבעה בפסיקה, "המעסיק לא נדרש לבדוק האם העובד נסע לעבודה ברכבו, באוטובוס, באופניים או לעיתים צעד ברגליו. כל שנדרש לבחון הוא האם העובד זקוק לתחבורה על פי אמות מידה אובייקטיביות של מרחק" [ע"ע 100/06 עיריית טירה נ' עבד אלרחמן קשוע].</p> <p>"אמת המידה המרכזית לצורך הקביעה האם התקיים "מבחן ההזקקות" במקרה פלוני, היא במרחק שבין מעונו של העובד למקום עבודתו. ככל שלא הוכח אחרת, חזקה על עובד המתגורר במרחק שאינו עולה על 500 מטרים ממקום עבודתו, שהוא מרחק הליכה סביר, שאינו זקוק לתחבורה ציבורית. אמת המידה שעניינה במרחק בין המעון למקום העבודה, היא בבחינת "כלי עזר" לבחינת הזקקותו של אדם לתחבורה ציבורית, ומטבע הדברים קיימים חריגים לחזקה זאת, כגון עובדים המוגבלים בניידות... יתכן והמונח 'זקוק' יתפרש באופן שונה מעובד לעובד, בהתחשב בנסיבות מצבו, גילו, המרחק ממקום העבודה, המבנה הטופוגרפי במקום המגורים וכיוצא בזה" [ע"ע 100/06 עיריית טירה נ' עבד אלרחמן קשוע].</p> <p>המרחק שנמדד מביתו של רז למקום עבודתו, 950 מטר, עולה על המרחק שניתן לטעון לגביו שהוא מצדיק הליכה רגלית (למעט מקרים חריגים של נכות, מבנה טופוגראפי וכו'). בהתאם ל"הלכת קשוע" שהוזכרה לעיל, רז נזקק לתחבורה כדי להגיע למקום עבודתו.</p> <p>לפי ס' 2 לצו ההרחבה, שיעור החזר הוצאות הנסיעה מיום 01/01/2010 הוא עד 23.70 ₪ ליום עבודה.</p> <p>מחיר נסיעה באוטובוסים ציבוריים מביתו של רז לעבודתו (נסיעות בודדות) - 11.20 ₪ בכל יום (5.60×2), שהם 168 ₪ עבור 15 ימי עבודה בפועל בהם רז נזקק לתחבורה כדי להגיע למקום עבודתו.</p> <p>מחיר נסיעה ממקום העבודה לביתו, תוך שימוש בכרטיס חופשי חודשי הפולל את אזור מגוריו ואת מקום עבודתו - 156 ₪ בחודש 8/2010.</p> <p>לפיכך, סכום דמי הנסיעות המינימלי שעל המעביד לשלם לרז בגין חודש 8/2010:</p> <p>156 ₪ = (355.50 תקרת השתתפות לפי צו ההרחבה ; 156 חופשי חודשי ; 168 נסיעות בודדות) min</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	הסבר הפתרון

<p>רז, מעבידה של רחל, מבקש לפטר את רחל מעבודתה (עקב המצב הכלכלי) בתום 8 חודשי עבודה, והוא מעוניין לתת לה הודעה מוקדמת לפיטורים, בְּהִתְאָם להוראות החוק הרלוונטי.</p> <p>האם, על פי החוק הרלוונטי, על רז לתת לרחל את ההודעה הנ"ל בכתב? או שדי בהודעה בעל פה? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הַבָּאִים)</p> <p>א. ההודעה הנ"ל יכולה להינתן בעל פה, ואין צורך לתת אותה בכתב.</p> <p>ב. ההודעה הנ"ל יכולה להינתן בעל פה, אבל אך ורק אם רז יציין את יום הכניסה לתוקף של הפיטורים.</p> <p>ג. ההודעה הנ"ל צריכה להינתן בכתב.</p> <p>ד. ההודעה הנ"ל יכולה להינתן בעל פה, אלא אם כן נקבע אחרת בהסכם העבודה שֶׁחָל על הצדדים.</p>	<p>שאלה מספר 32.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p>חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - ס' 2</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 2 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות:</p> <p>(א) מעביד המבקש לפטר עובד ייתן לו הודעה מוקדמת לפיטורים, לפי הוראות חוק זה.</p> <p>(ב) עובד המבקש להתפטר מעבודתו ייתן למעבידו הודעה מוקדמת להתפטרות, לפי הוראות חוק זה.</p> <p>(ג) <u>הודעה כאמור בסעיף זה תינתן בכתב</u> ותציין את יום הוצאת ההודעה ואת יום הכניסה לתוקף של הפיטורים או ההתפטרות, לפי הענין, והכל בהתאם להוראות חוק זה.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 33.</p> <p>שבוע עבודתו של רז, במקום עבודתו, הוא בן 6 ימים (א'-ו'). בכל יום, בין השעות 8:00 ל-8:45, ניתנת לרז הפסקה, במהלכה הוא נשאי לצאת ממקום עבודתו. זמן ההפסקה לא נחשב כחלק משעות העבודה.</p> <p>בשבוע האחרון התחיל רז לעבוד בכל יום בשעה 4:00 בבוקר. ביום א' רז סיים את עבודתו בשעה 15:45 אחר הצהריים. ביום ב', ג' ו-ד' סיים עבודתו בשעה 14:45 אחר הצהריים, ביום ה' סיים אותה בשעה 13:45 בצהריים. ביום שישי סיים בשעה 10:45 לפני הצהריים.</p> <p>כמה שעות נוספות עבד רז בשבוע זה?</p> <p>א. 10.0 ש"נ ב. 17.5 ש"נ ג. 15.0 ש"נ ד. 13.0 ש"נ</p>																																																									
פתרון																																																									
<p>חוק שעות עבודה ומנוחה - ס' 1, 2, 20. צו הרחבה - הסכם מסגרת (2000).</p>	סעיפים רלוונטיים																																																								
<p>"שעות עבודה", כהגדרתן בחוק שעות עבודה ומנוחה - "הזמן שבו עומד העובד לרשות העבודה, לרבות הפסקות קצרות ומוסקמות הניתנות לעובד להחלפת כוח ואויר... חוץ מהפסקות על פי סעיף 20".</p> <p>מאחר שבכל יום הופסקה העבודה למנוחה ולסעודה לשעה רצופה, ובעת ההפסקה רשאי היה רז לצאת מהמקום שבו הוא עובד, נוהג המעביד כדן (לפי ס' 20 לחוק שעות עבודה ומנוחה) כשאינו מחשיב את זמן ההפסקה כחלק משעות העבודה.</p> <p>שבוע העבודה הוא בן 6 ימים (ימים א'-ו'). תחום יום עבודה - 8 שעות עבודה. תחום יום עבודה בעבודת לילה וביום שלפני המנוחה השבועית (יום שישי) - 7 שעות.</p> <p>רז התחיל לעבוד בכל יום בשעה 4:00 בבוקר. לפיכך, בכל ימי העבודה בשבוע זה רז עבד "עבודת לילה" (שפירושה - עבודה ששתי שעות ממנה, לפחות, הן בתחום השעות שבין 22:00 ובין 06:00).</p> <p>תחום שבוע עבודה - 43 שעות.</p> <p>החישוב:</p>	הסבר הפתרון																																																								
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">יום</th> <th style="text-align: center;">סה"כ שעות מכניסה עד יציאה (שבר עשרוני)</th> <th style="text-align: center;">ניכוי הפסקה (45 דקות ביום) (שבר עשרוני)</th> <th style="text-align: center;">סה"כ שעות עבודה ביום</th> <th style="text-align: center;">שעות עבודה רגילות</th> <th style="text-align: center;">מצטבר שעות רגילות בשבוע</th> <th style="text-align: center;">שעות נוספות</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">א</td> <td style="text-align: center;">11.75</td> <td style="text-align: center;">- 0.75</td> <td style="text-align: center;">11</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">4</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ב</td> <td style="text-align: center;">10.75</td> <td style="text-align: center;">- 0.75</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">14</td> <td style="text-align: center;">3</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ג</td> <td style="text-align: center;">10.75</td> <td style="text-align: center;">- 0.75</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">21</td> <td style="text-align: center;">3</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ד</td> <td style="text-align: center;">10.75</td> <td style="text-align: center;">- 0.75</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">28</td> <td style="text-align: center;">3</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ה</td> <td style="text-align: center;">9.75</td> <td style="text-align: center;">- 0.75</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">35</td> <td style="text-align: center;">2</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ו</td> <td style="text-align: center;">6.75</td> <td style="text-align: center;">- 0.75</td> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">41</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">סה"כ</td> <td style="text-align: center;">60.5</td> <td></td> <td style="text-align: center;">56</td> <td style="text-align: center;">41</td> <td></td> <td style="text-align: center;">15 ש"נ</td> </tr> </tbody> </table>	יום	סה"כ שעות מכניסה עד יציאה (שבר עשרוני)	ניכוי הפסקה (45 דקות ביום) (שבר עשרוני)	סה"כ שעות עבודה ביום	שעות עבודה רגילות	מצטבר שעות רגילות בשבוע	שעות נוספות	א	11.75	- 0.75	11	7	7	4	ב	10.75	- 0.75	10	7	14	3	ג	10.75	- 0.75	10	7	21	3	ד	10.75	- 0.75	10	7	28	3	ה	9.75	- 0.75	9	7	35	2	ו	6.75	- 0.75	6	6	41		סה"כ	60.5		56	41		15 ש"נ	
יום	סה"כ שעות מכניסה עד יציאה (שבר עשרוני)	ניכוי הפסקה (45 דקות ביום) (שבר עשרוני)	סה"כ שעות עבודה ביום	שעות עבודה רגילות	מצטבר שעות רגילות בשבוע	שעות נוספות																																																			
א	11.75	- 0.75	11	7	7	4																																																			
ב	10.75	- 0.75	10	7	14	3																																																			
ג	10.75	- 0.75	10	7	21	3																																																			
ד	10.75	- 0.75	10	7	28	3																																																			
ה	9.75	- 0.75	9	7	35	2																																																			
ו	6.75	- 0.75	6	6	41																																																				
סה"כ	60.5		56	41		15 ש"נ																																																			
תשובה ג.																																																									

<p>רז, עובד במשכורת, התחיל לעבוד אצל מעבידו ב-1/1/2006, ומאז ועד היום הוא עובד אצלו בְּרִצְיָפוֹת. בשנת 2010 עבד 195 ימים בְּפֹעֵל.</p> <p>אם זכויות החופשה השנתית של רז נקבעות לפי חוק חופשה שנתית בְּלִבָּד, מהו אורך החופשה השנתית לה היה זכאי בְּעֵד שנת 2010, לפי חוק זה?</p> <p>א. 16 ימים ב. 13 ימים ג. 15 ימים ד. 14 ימים</p>	<p>שאלה מספר 34.</p>
<p align="center">פתרון</p>	
<p align="center">חוק חופשה שנתית - ס' 3.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>על פי חוק חופשה שנתית, החל ב-1/1/2006, "שנת עבודה" פירושה - פרק זמן של שנים עשר חודש, שתחילתו אחד בינואר של כל שנה.</p> <p>לפיכך, שנת 2010 היא שנת עבודתו החמישית של רז.</p> <p>אורך החופשה השנתית בְּעֵד שנת העבודה החמישית היא 16 ימים.</p> <p>הקשר המשפטי בֵּין רז ומעבידו היה קיים בכל שנת 2010. בְּפֹעֵל, רז עבד 195 ימים בשנת עבודה זו.</p> <p>לפי ס' 3(ב)(2) לחוק, היה הקשר המשפטי שבין העובד ובין המעביד קיים כל שנת העבודה, והעובד עבד באותה שנה פחות מ-200 ימים - יהיה מספר ימי החופשה חלק יחסי ממספר הימים שלפי סעיף קטן (א), כיחס מספר ימי העבודה בפועל אל המספר 200; חלק של יום חופשה לא יובא במנין.</p> <p>יחס מספר ימי העבודה בפועל (195) אל המספר 200 הוא 0.975. (200 / 195)</p> <p>הכפלת 16 ימים ב-0.975 מניבה את התוצאה 15.6. חלק של יום חופשה לא יובא במנין. לפיכך, אורך החופשה השנתית לה זכאי רז בעד שנת 2010, לפי חוק חופשה שנתית - 15 ימים.</p> <p align="right">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רז, בן ה-25, עובד במשכורת המועסק במשרה מלאה. ב-6/2010 עבד עבודה מלאה בכל החודש.</p> <p>תלוש 6/2010 של רז (לפני בדיקת ההשלמה לשכר מינימום) הורכב מהסכומים שֶׁלֶהֲלָן :</p> <p>1. שְׂכָר יְסוּד - 3,100.18 ₪</p> <p>2. תּוֹסֶפֶת וְתֵק - 150.00 ₪</p> <p>3. תּוֹסֶפֶת קְבוּעָה הַמְשִׁתְּלֶמֶת לְרֵז עֶקֶב עֲבוּדָתוֹ - 700.00 ₪</p> <p>אם שכר המינימום (לחודש) הוא 3,850.18 ₪, מהו הסכום שעל המעביד להוסיף לרז בתלוש 6/2010, על מנת לעמוד בהוראות חוק שכר מינימום?</p> <p>א. 750 ₪</p> <p>ב. 0 ₪</p> <p>ג. 600 ₪</p> <p>ד. 50 ₪</p>	<p>שאלה מספר 35.</p>
<p align="center">פתרון</p>	
<p align="center">חוק שכר מינימום - ס' 3.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 3 לחוק שכר מינימום :</p> <p>"(א) השכר שיובא בחשבון לענין סעיף 2 יהיה שכר העבודה שמשלם מעביד לעובדו, בעד יום עבודה רגיל כנהוג במקום עבודתו.</p> <p>(ב) לענין סעיף קטן (א) יבואו בחשבון רכיבי השכר הבאים :</p> <p>(1) <u>שכר יסוד</u> או שכר משולב ;</p> <p>(2) תוספת יוקר אם איננה כלולה בשכר המשולב ;</p> <p>(3) <u>תוספת קבועה המשתלמת לעובד עקב עבודתו</u>,</p> <p>ואולם <u>לא יובאו בחשבון</u> תוספת משפחה, <u>תוספת ותק</u>, תוספת בשל עבודה במשמרות, פרמיה מדודה, מוסכמת, קבועה או קבוצתית, משכורת י"ג, מענקים על בסיס שנתי, והחזר הוצאות לרבות הוצאות כלכלה, אש"ל ונסיעות שמשלם המעביד.</p> <p>(ד) לא היה שכרו של עובד משתלם לפי הרכיבים המנויים בסעיף קטן (ב)(1) ו-(2), או לפי חלק מהם, יחושב השכר לענין סעיף קטן (א) לפי שכר העבודה הרגיל ללא תוספות. "</p> <p>שכרו של רז שיובא בחשבון לענין סעיף 2 לחוק שכר מינימום :</p> <p>$3,800.18 ₪ = 700.00$ תוספת קבועה המשתלמת לרז עקב עבודתו $+ 3,100.18$ משכורת יסוד</p> <p>הסכום שעל המעביד להוסיף לרז בתלוש 6/2010, על מנת לעמוד בהוראות חוק שכר מינימום :</p> <p>$3,850.18 - 3,800.18 =$ <u>50 ₪</u></p> <p align="right">תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>דמי מחלה משולמים לרחל לפי חוק דמי מחלה. תקופת המחלה הצפויה שלה - 90 יום (תקופת הזכאות המקסימלית). החל ב-1/6/2010 רחל נעדרה מעבודתה עקב מחלה. רחל מסרה למעביד אישור מחלה לתקופה של 60 יום.</p> <p>האם, בנסיבות שתוארו לעיל, המעביד רשאי להודיע לרחל ב-28/6/2010 על פיטוריה, שיכנסו לתוקף באותו יום, מאחר שהוא מצא עובדת מתאימה יותר ממנה לתפקיד? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, מאחר שרחל אינה פְּשִׁיכָה לעבודתה. ב. לא. המעביד לא רשאי לפטר את רחל במהלך תקופת הזכאות לדמי מחלה הצבורה לה לפי החוק, וזאת עד לתקופת הזכאות המקסימלית הנקובה בו. ג. כן, אם הפיטורים אינם עקב המחלה או ההיעדרות כאמור. ד. לא, אלא אם כן המעביד יקבל הֵתֵר לפיטוריה מוועד העובדים במקום העבודה.</p>	<p>שאלה מספר 36.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p>חוק דמי מחלה - ס' 4א.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 4א לחוק דמי מחלה:</p> <p>" (א) <u>מעביד לא יפטר עובד שנעדר מעבודתו עקב מחלתו, במהלך תקופת הזכאות לדמי מחלה הצבורה לו לפי חוק זה או לפי הסכם קיבוצי, וזאת עד לתקופת הזכאות המקסימלית לפי סעיף 4.</u></p> <p>(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו באחד מאלה:</p> <p>(1) המעביד נתן לעובד הודעה מוקדמת לפיטורים לפי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001, בטרם נעדר העובד עקב מחלתו;</p> <p>(2) מקום עבודתו של העובד פסק מלפעול או שהמעביד הוכרז פושט רגל לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס-1980, ואם הוא תאגיד – ניתן צו פירוק לפי פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983; לעניין זה, "פסק מלפעול" – הפסקת פעילות שאינה זמנית.</p> <p>(ג) בסעיף זה, "עובד" – לרבות עובד שעניין תשלום לתקופת מחלה מוסדר לגביו על פי הסכם קיבוצי. "</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>ב-25/11/2010 ילדה רחל בת בריאה ויצאה לחופשת לידה. לפני יציאתה לחופשת לידה, רחל עבדה ששה חודשים אצל אותו מעביד ובאותו מקום עבודה.</p> <p>לפי חוק עבודת נשים, מהי חופשת הלידה לה היא זכאית? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מביין המשפטים הבאים)</p> <p>א. 26 שבועות. ב. 7 שבועות. ג. 14 שבועות. ד. רחל לא זכאית לחופשת לידה.</p>	<p>שאלה מספר 37.</p>
<p align="center">פתרון</p>	
<p>חוק עבודת נשים - ס' 6(א), ס' 6(ב).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p><u>לפי ס' 6(א) לחוק עבודת נשים, "עובדת שקרובה ללדת יתן לה מעבידה חופשת לידה ולא יעבידנה בתוך חופשת הלידה".</u></p> <p>לפי ס' 6(ב) לחוק:</p> <p>" (1) חופשת הלידה היא עשרים ושישה שבועות, מהם שבעה שבועות או פחות מזה, כרצון העובדת, לפני יום הלידה המשוער והשאר אחרי יום הלידה;</p> <p>(2) עובדת רשאית לקצר את חופשת הלידה, ובלבד שחופשת הלידה לא תפחת מארבעה עשר שבועות, או מתקופה כאמור בתוספת הארכות של חופשת הלידה, אם מימשה את זכותה להאריכה לפי סעיפים קטנים (ב1), (ג), (ד) או (ד1) (להלן – הארכות);</p> <p>(3) עובדת שהודיעה על רצונה לקצר את חופשת הלידה כאמור בפסקה (2), לא יוכל המעביד לדחות את החזרתה לעבודה למשך יותר משלושה שבועות מיום שהודיעה כאמור;</p> <p>(4) שר התעשייה המסחר והתעסוקה רשאי לקבוע הוראות לעניין מתן הודעה על קיצור חופשת הלידה כאמור בסעיף קטן זה, ורשאי הוא לקבוע הוראות שונות להודעה למי שהעובדת עבדה אצלו לפני חופשת הלידה, ולמעביד אחר;</p> <p>(5) <u>הוראות פסקאות (1) עד (4) לא יחולו על עובדת שעבדה לפני יציאתה לחופשת לידה פחות משנים עשר חודשים אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה; חופשת הלידה של עובדת כאמור היא ארבעה עשר שבועות, מהם שבעה שבועות או פחות מזה, כרצון העובדת, לפני יום הלידה המשוער והשאר אחרי יום הלידה.</u> "</p> <p align="right">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רז הועסק כמְדַרְיֵן מְחַלֵּף במועדון כּוֹשֶׁר זה 5 שנים. לאחרונה הִתְפַּתְּהָ בְּמוֹעֵדוֹן מְשָׁרָה של מְדַרְיֵן קְבוּעַ, וְרוּז הִצִּיג את מועמדותו לתפקיד. רז עבר בהצלחה את כל המבחנים והוחלט לקבלו לתפקיד. בְּרֶס, ביום הראשון לעבודתו, נִוְדָע להנהלת המועדון שרז הוא קָצִין במילואים. ההנהלה הודיעה לרז שלא יוכל לקבל את התפקיד, מאחר שקיים חֶשֶׁש שלקוחות המועדון יִפְגְּעוּ אִם יַעֲדָר בְּשָׂל שירות מילואים.</p> <p>האם הנהלת המועדון פעלה כחוק? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הַבָּאִים)</p> <p>א. כן. חובתה של ההנהלה לִדְאוּג לְאִיּוֹשׁ הַמְּשֵׁרָה בכל עת. ב. לא. בפעולתה של הנהלת המועדון יש משום הַפְּלִיָּה אֶסוּרָה. ג. כן, אֲבָל אֵדְךָ וְרַק אִם הַדְּבָר הִיָּה תְּנַאֵי מוֹקְדָם לקבלה לתפקיד, שהיה נְדוּעַ לרז. ד. לא. הנהלת המועדון עָבְרָה עַל הוראות חוק הוֹדְעָה לְעוֹבֵד (תנאי עבודה).</p>	<p>שאלה מספר 38.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה - ס' 2</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 2 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה:</p> <p>(א) לא יפלה מעביד בין עובדיו או בין דורשי עבודה מחמת מינם, נטייתם המינית, מעמדם האישי, הריון, טיפולי פוריות, טיפולי הפריה חוץ-גופית, היותם הורים, גילם, גזעם, דתם, לאומיותם, ארץ מוצאם, השקפתם, מפלגתם או שירותם במילואים, קריאתם לשירות מילואים או שירותם הצפוי בשירות מילואים כהגדרתו בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], תשמ"ו-1986, לרבות מחמת תדירותו או משכו, כמשמעותו בחוק שירות בטחון [נוסח משולב], תשמ"ו-1986, הצפוי להם, בכל אחד מאלה:</p> <p>(1) קבלה לעבודה;</p> <p>(ב) לענין סעיף קטן (א) סעיפים קטנים (א) ו-(א1) רואים כהפליה גם קביעת תנאים שלא ממין הענין.</p> <p>(ג) אין רואים הפליה לפי סעיף זה כאשר היא מתחייבת מאפיים או ממהותם של החלטתה של ההנהלה לא מתחייבת מאפיים או ממהותם של התפקיד או המשרה.</p> <p>במסגרת האיזון בין השיקולים בעת קבלת עובד לעבודה, יש להעדיף קבלתו של עובד המשרת במילואים, שכן ספק אם לא ניתן לרפא את חסרונו של אותו מדריך על ידי מציאת פתרונות אחרים לשם ההתמודדות עם יציאתו לשירות מילואים, כמו העסקת מדריכים מחליפים.</p> <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 39.</p> <p>רחל התחילה לעבוד במשכורת אצל מעבידה ב-1/1/2006. ב-1/7/2006 החל המעביד להפריש עבורה לקרן פנסיה מקיפה (הסדר מטיב), בגין מלוא שכרה. לפי הסכם העבודה בין רחל ומעבידה, תשלומי המעביד למרכיב הפיצויים בקרן הפנסיה יבואו על חשבון פיצויי פיטורים.</p> <p>ב-30/6/2010 רחל פוטרה. שכרה החודשי לענין חישוב פיצויי פיטורים - 11,760 ₪. הסכום שנצבר במרכיב פיצויי הפיטורים בקרן הפנסיה במועד הפיטורים - 39,170 ₪.</p> <p>מהו סכום הפיצויים שעל המעביד להשלים לרחל לפי חוק פיצויי פיטורים?</p> <p>א. 6,860 ₪ ב. 13,750 ₪ ג. 5,880 ₪ ד. 7,870 ₪</p>	
פתרון	
חוק פיצויי פיטורים - סעיף 1(א), 12(א)	סעיפים רלוונטיים
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לפי ס' 1(א) לחוק פיצויי פיטורים, "מי שעבד שנה אחת בְּרָצִיפוֹת... אצל מעביד אחד או במקום עבודה אחד ופוטר, זכאי לקבל ממעבידו שפיטרו פיצויי פיטורים".</p> <p>לפי ס' 12(א) לחוק - "שיעורם של פיצויי הפיטורים הוא: שכר חודש אחד לכל שנת עבודה בעובד במשכורת אצל מעביד, או באותו מקום עבודה..."</p> <p>החישוב:</p> <p>חבות פיצויי פיטורים: $52,920 \text{ ₪} = 4.5 \text{ תקופת עבודה} \times 11,760 \text{ שכר חודשי}$</p> <p>פיצויים שנצברו בקרן הפנסיה: <u>39,170 ₪</u></p> <p>סכום הפיצויים שעל המעביד להשלים: <u>13,750 ₪</u></p> <p>תשובה ב.</p>	

<p>רז, עובד בשכר (שעתית), התחיל לעבוד ב-1/3/2010 כפקיד במשרד אדריכלים. שבוע העבודה של רז, במקום עבודתו, הוא בן 6 ימים (ימים א'-ו'). יום עבודה רגיל של רז נמשך 8 שעות. בימי שישי וערבי חג נמשך יום עבודה רגיל של רז 7 שעות. [למען הסר ספק, רז, שהוא יהודי, לא עובד בחגי ישראל].</p> <p>להלן לוח החגים וערבי החג בספטמבר 2010 -</p> <table border="1" data-bbox="319 369 997 705"> <tr><td>8/9/2010</td><td>יום ד</td><td>ערב ראש השנה</td></tr> <tr><td>9/9/2010</td><td>יום ה</td><td>ראש השנה</td></tr> <tr><td>10/9/2010</td><td>יום ו</td><td>ב' ראש השנה</td></tr> <tr><td>17/9/2010</td><td>יום ו</td><td>ערב יום הכיפורים</td></tr> <tr><td>18/9/2010</td><td>שבת</td><td>יום הכיפורים</td></tr> <tr><td>22/9/2010</td><td>יום ד</td><td>ערב סוכות</td></tr> <tr><td>23/9/2010</td><td>יום ה</td><td>סוכות</td></tr> <tr><td>29/9/2010</td><td>יום ד</td><td>ערב סוכות 2 (ערב שמחת תורה)</td></tr> <tr><td>30/9/2010</td><td>יום ה</td><td>סוכות 2 (שמחת תורה)</td></tr> </table> <p>אם רז לא נעדר מעבודתו סמוך לימי החג, בגין כמה ימי חג על המעביד לשלם לו דמי חגים בתלוש 9/2010 ?</p> <p>א. 5 ימי חג. ב. 4 ימי חג. ג. 8 ימי חג. ד. 9 ימי חג.</p>	8/9/2010	יום ד	ערב ראש השנה	9/9/2010	יום ה	ראש השנה	10/9/2010	יום ו	ב' ראש השנה	17/9/2010	יום ו	ערב יום הכיפורים	18/9/2010	שבת	יום הכיפורים	22/9/2010	יום ד	ערב סוכות	23/9/2010	יום ה	סוכות	29/9/2010	יום ד	ערב סוכות 2 (ערב שמחת תורה)	30/9/2010	יום ה	סוכות 2 (שמחת תורה)	<p>שאלה מספר 40.</p>
8/9/2010	יום ד	ערב ראש השנה																										
9/9/2010	יום ה	ראש השנה																										
10/9/2010	יום ו	ב' ראש השנה																										
17/9/2010	יום ו	ערב יום הכיפורים																										
18/9/2010	שבת	יום הכיפורים																										
22/9/2010	יום ד	ערב סוכות																										
23/9/2010	יום ה	סוכות																										
29/9/2010	יום ד	ערב סוכות 2 (ערב שמחת תורה)																										
30/9/2010	יום ה	סוכות 2 (שמחת תורה)																										
<p style="text-align: center;">פתרון</p>																												
<p style="text-align: center;">צו הרחבה - הסכם מסגרת</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>																											
<p>לפי סעיף 7 לצו הרחבה - הסכם מסגרת:</p> <p>" 7. דמי חגים</p> <p>א. עובד לאחר 3 חודשי עבודה במקום העבודה שלא נעדר מהעבודה סמוך ליום החג (יום לפני החג ויום אחרי החג), אלא בהסכמת המעביד, יהיה הזכאי לתשלום מלא בעבור 9 ימי חג (2 ימי ראש השנה, יום הכיפורים, 2 ימי סוכות, 2 ימי פסח, חג שבועות ויום העצמאות).</p> <p>עובד לא יהיה זכאי לימי חג החלים בשבת. "</p> <p>רז עובד במקום עבודתו יותר משלושה חודשים, והוא זכאי לדמי חגים.</p> <p>בספטמבר 2010 חלו 2 ימי ראש השנה ו-2 ימי סוכות בימים א'-ו'. לפיכך, רז זכאי לדמי חגים בעד 4 ימי חג בתלוש 9/2010. יום הכיפורים חל בשבת. רז לא זכאי לדמי חגים בגין יום זה.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>																											

<p>רחל היא עובדת נכה, המקבלת מהמוסד לביטוח לאומי קצבת נכות פללית יציבה בשיעור 100%. שכר 10/2010 של רחל אצל מעסיקה היחיד - 2,000 ₪.</p> <p>מהו סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי, בגין שכר 10/2010 של רחל?</p> <p>א. 70.40 ₪ ב. 62.00 ₪ ג. 147.00 ₪ ד. 8.40 ₪</p>	<p>שאלה מספר 42.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p>שכרה של רחל החייב בדמי ביטוח אצל מעבידה :</p> <p>$\min (2,000 ; 79,750) = 2,000$ ₪</p> <p>סה"כ דמי ביטוח :</p> <p>$\min (2,000 ; 4,809) \times 3.52\% = 70.40$ ₪</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רז עובד כשכיר אצל שני מעסיקים. שכר 9/2010 של רז אצל כל אחד מהם :</p> <p>1. מעסיק עיקרי - 1,500 ₪.</p> <p>2. מעסיק מְשָׁנִי - 1,145 ₪.</p> <p>אם רז לא עָשָׂה תְּאוּם דְּמִי בִּיטוּחַ, מֵהוּ סָכּוּם דְּמִי הַבִּיטוּחַ (דְּמִי בִּיטוּחַ לְאוֹמֵי וּדְמִי בִּיטוּחַ בְּרִיאוֹת) אֲשֶׁר יִנוֹכָה מִשְׁכְּרוֹ אֶצֶל מְעַסִּיקוֹ הַמְּשָׁנִי בְּתֵלוֹשׁ 9/2010?</p> <p>א. 181.48 ₪</p> <p>ב. 62.17 ₪</p> <p>ג. 40.08 ₪</p> <p>ד. 137.40 ₪</p>	<p>שאלה מספר 43.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>משכרו של העובד מנכים את חלקו של העובד. רז לא מסר למעסיקו אישור על תְּאוּם דְּמִי בִּיטוּחַ. השכר החייב בְּדְמִי בִּיטוּחַ אֶצֶל הַמְּעַסִּיק הַמְּשָׁנִי :</p> <p>$\min (79,750 ; 1,145) = 1,145$ ₪ (ההכנסה המְרֻבֶּית לתשלום ד.ב.)</p> <p>סכום דְּמִי הַבִּיטוּחַ אֲשֶׁר יִנוֹכָה מִשְׁכְּרוֹ שֶׁל רֵז אֶצֶל מְעַסִּיקוֹ הַמְּשָׁנִי בְּתֵלוֹשׁ 9/2010 :</p> <p>$1,145 \times 12\% = \underline{137.40}$ ₪</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 44.</p> <p>רחל עובדת כשכירה אצל שני מעסיקים. משכורת 6/2010 של רחל אצל כל אחד מהם :</p> <p>1. מעסיק עיקרי - 80,000 ₪.</p> <p>2. מעסיק מְשָׁנִי - 6,000 ₪.</p> <p>רחל הגישה למעסיקיה אישור תיאום דמי ביטוח.</p> <p>מהו חלק המעסיק בדמי הביטוח, שישלם המעסיק המשני בעד משכורת חודש 6/2010 של רחל?</p> <p>א. 561.05 ₪</p> <p>ב. 249.82 ₪</p> <p>ג. 325.80 ₪</p> <p>ד. 0 ₪</p>	
פתרון	
<p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 342(ב).</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי ס' 342(ב) לחוק הביטוח הלאומי, "המעביד חייב בתשלום דמי ביטוח בעד עובדו; היה המבוטח עובד אצל מעבידים שונים ישלם כל אחד מהם את דמי הביטוח קָאִילוּ הוא בלבד היה מעבידו..."</p> <p>השכר החייב בדמי ביטוח אצל המעסיק המְשָׁנִי :</p> <p>$\min (6,000 ; 79,750) = 6,000$ ₪</p> <p>חלק המעסיק בדמי הביטוח, שישלם המעסיק המְשָׁנִי :</p> <p>$4,809 \times 3.85\% + (6,000 - 4,809) \times 5.43\% = \underline{249.82}$ ₪</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	הסבר הפתרון

<p>רז, בן ה-40, הוא בעל שליטה ב"רחל בע"מ". ב-5 השנים האחרונות עבד בה כמנהל מכירות וקיבל משכורת חודשית בעד עבודתו (רחל בע"מ היתה מקום עבודתו היחיד). לאחרונה נקלעה "רחל בע"מ" לקשיים, ורז עומד להיות מפוטר מעבודתו. [למען הסר ספק, "רחל בע"מ" היא חברה-מעטים].</p> <p>האם רז יהיה זכאי לדמי אבטלה לאחר שיפוטר מעבודתו ב"רחל בע"מ"? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא. כבעל שליטה ב"רחל בע"מ", רז אינו מבוטח בפרק ביטוח אבטלה. ב. כן, מאחר שרז קיבל משכורת חודשית בעד עבודתו. ג. לא, אלא לאחר 90 הימים הראשונים מיום הפסקת עבודתו ב"רחל בע"מ". ד. כן, מאחר שרז עבד 360 ימים בתוך 540 הימים שקדמו לפיטוריו.</p>	<p>שאלה מספר 45.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הביטוח הלאומי, ס' 6ב.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 6ב לחוק הביטוח הלאומי - "<u>הוראות פרקים ז' וח' לא יחולו על בעל שליטה בחברת מעטים</u>".</p> <p>פרק ז': ביטוח אבטלה. פרק ח': ביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד. תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רחל עובדת כשכירה אצל מעבידה היחיד זה 3 שנים. הכנסתה החייבת בדמי ביטוח, בשלושה החודשים שקדמו ל-1/7/2010:</p> <table border="1" data-bbox="459 264 836 421"> <thead> <tr> <th>חודש</th> <th>הכנסה</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>6/2010</td> <td>₪ 4,340</td> </tr> <tr> <td>5/2010</td> <td>₪ 3,690</td> </tr> <tr> <td>4/2010</td> <td>₪ 3,850</td> </tr> </tbody> </table> <p>ב-4/7/2010 רחל נפגעה תוך כדי עבודתה ועקב עבודתה. עקב הפגיעה לא היתה מסוגלת לעבוד 4 ימים פְּנוֹסָף על יום הפגיעה. הפגיעה הוכרה על ידי המוסד לביטוח לאומי כתאונת עבודה.</p> <p>מהו סכום דמי הפגיעה לו זכאית רחל ?</p> <p>א. 264 ₪ ב. 396 ₪ ג. 238 ₪ ד. 198 ₪</p>	חודש	הכנסה	6/2010	₪ 4,340	5/2010	₪ 3,690	4/2010	₪ 3,850	<p>שאלה מספר 46.</p>
חודש	הכנסה								
6/2010	₪ 4,340								
5/2010	₪ 3,690								
4/2010	₪ 3,850								
<p align="center">פתרון</p>									
<p>חוק הביטוח הלאומי, סימן ד': דמי פגיעה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>								
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לפי סעיף 93(ב) לחוק הביטוח הלאומי - "בְּעֵד שני הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה, אשר בהם לא היה המבוטח מסוגל לעבודתו ואף לא לעבודה מתאימה אחרת כתוצאה מהפגיעה, לא ישולמו דמי הפגיעה אֶלָּא אם כן לא היה המבוטח מסוגל לעבודה פְּאָמֹר שנים עשר ימים לפחות פְּנוֹסָף על יום הפגיעה".</p> <p>מֵאַחַר שרחל היתה בלתי כשירה לעבודה במשך 4 ימים שלאחר יום הפגיעה, לא ישולמו לה דמי פגיעה בְּעֵד שני הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה.</p> <p>לפיכך, רחל תקבל דמי פגיעה בְּעֵד יומיים.</p> <p>לפי ס' 98 לחוק הביטוח הלאומי, שכר העבודה הרגיל הוא הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת המבוטח, ברבע השנה שקדם ליום שפְּעָדו מגיעים לראשונה דמי פגיעה, בתשעים.</p> <p>שכר העבודה הרגיל של רחל: $132 \text{ ₪} = (4,340 + 3,690 + 3,850) / 90$</p> <p>לפי ס' 97(א) לחוק, דמי פגיעה ליום הם שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח (אך לא יותר מ-75% מסכום השווה לסכום בסיסי 1 כפול 5, כשהוא מחולק ב-30).</p> <p>דמי הפגיעה: $99 \text{ ₪} = 132 \times 75\%$</p> <p>נוודא שדמי הפגיעה לא עולים על התקרה: $99 \text{ ₪} > 1,009.25$ התקרה $(8,074 \times 5 \times 75\% / 30)$</p> <p>סה"כ דמי הפגיעה להם זכאית רחל: $198 \text{ ₪} = 2 \times 99$</p> <p>תשובה ד.</p>									

<p>רז עובד כשכיר אצל מעבידו היחיד זה 3 שנים. ב-1/9/10 יצא ל-26 ימי מילואים. להלן פרטי הכנסתו ב-3 החודשים שקדמו ל-1/9/10:</p> <table border="1" data-bbox="240 277 1054 454"> <thead> <tr> <th>חודש</th> <th>ימי עבודה</th> <th>הכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>8/2010</td> <td>27</td> <td>4,725 ₪</td> </tr> <tr> <td>7/2010</td> <td>22</td> <td>3,850 ₪</td> </tr> <tr> <td>6/2010</td> <td>19</td> <td>3,325 ₪</td> </tr> </tbody> </table> <p>מהו סכום תגמול המילואים לו זכאי רז בעד תקופת מילואים זו?</p> <p>א. 4,900 ₪ ב. 5,062 ₪ ג. 4,700 ₪ ד. 3,865 ₪</p>	חודש	ימי עבודה	הכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח	8/2010	27	4,725 ₪	7/2010	22	3,850 ₪	6/2010	19	3,325 ₪	<p>שאלה מספר 47.</p>
חודש	ימי עבודה	הכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח											
8/2010	27	4,725 ₪											
7/2010	22	3,850 ₪											
6/2010	19	3,325 ₪											
<p align="center">פתרון</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>												
<p>חוק הביטוח הלאומי, פרק י"ב: תגמולים למשרתים במילואים.</p> <p>לפי סעיף 271(א) לחוק הביטוח הלאומי, הימים בעדם ישולם תגמול למשרת במילואים:</p> <p>(1) לגבי שירות רצוף של שבעה ימי מילואים, לרבות כמה תקופות בנות שבעה ימים כל אחת - בעד כל יום מילואים;</p> <p>(2) היתה יתרת ימי השירות במילואים לאחר חישוב התגמול כאמור בפסקה (1), שישה ימים - בעד שבעה ימים; פחתה היתרה כאמור משישה ימים - בעד סך ימי המילואים הנותרים כשהוא מוכפל ב-1.4.</p> <p>רז שירת 26 ימים, שהם 3 תקופות בנות 7 ימים, ועוד יתרת ימי שירות של 5 ימים. לפי סעיף 271(א)(2), אם "יתרת ימי השירות" פחתה משישה ימים, יקבל בעד סך ימי המילואים הנותרים כשהוא מוכפל ב-1.4.</p> <p>לפיכך, רז זכאי לקבל תגמול מילואים בעד 28 ימי מילואים $(21 + 5 \times 1.4 = 28)$ חישוב סכום ההכנסה לענן תגמולי המילואים:</p> <p>ברבע השנה שקדם ל-1/11/2010, רז עבד 68 ימים, כלומר, לא פחות מ-60 ימים. לפי ס' 273(א) לחוק:</p> <p>" (1) שכר העבודה הרגיל של עובד... הם סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים...; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90.</p> <p>(2) סכום ההכנסה לחודש לגבי כל חודש ברבעון, המחושב לענין פסקה (1), לא יפחת מ-68% מהסכום הבסיסי, אף אם לא עבד באותו חודש; " (5,423 ₪ נכון ל-2010)</p> <p>לפיכך, סכום ההכנסה של רז בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים:</p> $\max(3,325; 5,423) + \max(3,850; 5,423) + \max(4,725; 5,423) = 16,269 ₪$ <p>נחלק את סכום ההכנסה ב-90, ונקבל את "שכר העבודה הרגיל" של רז:</p> $16,269 / 90 = 180.77 ₪$ <p align="center">חישוב התגמול ליום:</p> <p>לפי ס' 272(א)(1) לחוק, שיעור התגמול ליום יהיה, למי שבתכוף לפני שירותו במילואים היה עובד - שכר העבודה הרגיל.</p> <p>לפי ס' 272(ב) לחוק, לא יפחת שיעור התגמול ליום מהתגמול המזערי (68% מהסכום הבסיסי, לחודש, מחולק בשלושים, כלומר 180.77 ₪) ולא יעלה על התגמול המרבי (הסכום הבסיסי כפול 5, כשהוא מחולק ב-30, כלומר 1,329.17).</p> <p align="center">שיעור התגמול ליום:</p> $180.77 ₪ = \max [\min (180.77 \text{ שכר רגיל}; 1,329.17 \text{ התגמול המרבי}); 180.77 \text{ התגמול המזערי}]$ <p>התוצאה: רז זכאי לתגמול בסך 5,062 ₪ בעד תקופת שירותו במילואים (180.77×28).</p> <p align="right">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>												

<p>רחל עובדת כשכירה אצל מעבידה היחיד זה 4 שנים. בחודשים ינואר, פברואר ומרץ 2010 היתה הכנסתה (שממנה מגיעים דמי ביטוח) 6,000 ₪ בכל חודש. בחודש אפריל 2010 נעדרה מעבודתה 30 יום רצופים, עקב שמירת הריון. רחל קיבלה מהמוסד לביטוח לאומי גימלה לשמירת הריון עבור כל ימי היעדרותה.</p> <p>בתלוש 8/2010, נוסף על שכרה החודשי הרגיל - 7,000 ₪, קיבלה רחל בonus בסך של 1,890 ₪.</p> <p>האם רחל עשויה להיות זכאית לקבל הפְּרָשִׁים לגימלה לשמירת הריון, עקב הבונוס שקיבלה? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הבָּאים)</p> <p>א. לא, מֵאַחַר שהבונוס צוֹרֵף לשכר החודשי הרגיל בחודש 8/2010.</p> <p>ב. לא, מֵאַחַר שהבונוס הִתְקַבַּל אַחֲרֵי ששולמה הגימלה לשמירת הריון.</p> <p>ג. כן. רחל עשויה להיות זכאית לקבל הפְּרָשִׁים לגימלה שקיבלה.</p> <p>ד. כן, אֲבָל אֵדך וְרַק אִם רחל הגישה למוסד לביטוח לאומי בְּקֶשֶׁה לפריסת הבונוס, ובקשתה אושרה.</p>	<p>שאלה מספר 48.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לְפִי תקנה 1 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), "תשלום נוסף" הוא "שכר הניתן לעובד בְּנוֹסֵף לשכר החודשי הרגיל, לְרִבּוֹת תשלומים שניתנו כבונוס או כמענק השתתפות ברווחי המעביד וּלְמַעַט הפרשים".</p> <p>לְפִי התקנה שלעיל, הבונוס ששולם לרחל הוא "תשלום נוסף".</p> <p>לְפִי תקנה 5 לתקנות, על תשלום נוסף יחולו, לְעִנְיַן תשלום דמי ביטוח, הוֹרָאוֹת אלה:</p> <p>(1) אם שיעורו 25% או יותר מהשכר החודשי הרגיל של עובד יחולק לשנים עשר, והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודש שבו שולם ולשכר כל אחד מאחד עשר החודשים שקדמו לו; תשלום נוסף כאמור, ששולם לעובד שעבד אצל מעבידו פחות מאחד עשר החודשים שקדמו לחודש שבו שולם, יחולק במספר החודשים שבהם עבד העובד אצל אותו מעביד (להלן – חודשי העבודה הקודמים), והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודשי הרגיל בעד כל אחד מחודשי העבודה הקודמים".</p> <p>(2) אם שיעורו נמוך מ-25% מהשכר החודשי הרגיל, יצורף לשכר החודשי הרגיל בחודש שבו שולם. "</p> <p>שיעור הבונוס שקיבלה רחל, "תשלום נוסף" לְפִי התקנות, הוא 27% מהשכר החודשי. לפיכך, יחולו הוראות תקנה 15(1) שלעיל.</p> <p>$(1,890 / 7,000 = 27\%)$</p> <p>מֵאַחַר שחלק הבונוס שנפרס צורף לשכר החודשי הרגיל בחודשים ינואר, פברואר ומרץ 2010, רחל עשויה להיות זכאית לקבל הפְּרָשִׁים לגימלה שקיבלה.</p> <p>תשובה ג.</p>	

<p>שאלה מספר 49.</p> <p>בין רז, מורה עצמאי למתמטיקה, ובין "רחל", מכון פסיכומטרי מפורסם, נערך הסכם עבודה מראש לתקופה של שלושה וחצי חודשים, לפיו רז ילמד פעם בשבועיים תלמידים המגיעים למכון. סוכם שגמול עבודתו ישולם על ידי המכון.</p> <p>האם על "רחל" לשלם בעד רז דמי ביטוח לאומי? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא, מאחר שרז עצמאי. ב. לא, מאחר שההסכם הוא לתקופה קצרה מארבעה חודשים. ג. כן. רז נחשב, לענין חוק הביטוח הלאומי, כעובד אצל "רחל". ד. כן, אבל אך ורק אם חובת תשלום דמי הביטוח על ידי "רחל" נקבעה בהסכם העבודה.</p>	
פתרון	
צו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים)	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי צו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים), מורה, עימו נערך מראש הסכם עבודה לתקופה של רבע שנה לפחות, או למתן סדרה של שבע הופעות, או שבע הרצאות או שבעה שיעורים לפחות, הכל לפי הענין, ייחשב לענין חוק הביטוח הלאומי כעובד. כמעבידו של עובד כאמור ייחשב החייב בתשלום גמול העבודה.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	הסבר הפתרון

<p>מוניית השרות בה נסע רז מהמקום שבו הוא לן (שקה בלילה) לעבודתו היתה מעורבת בתאונת דרכים. רז נפצע באותה תאונה ואיבד את כושרו לעבוד במשך חודש וחצי. יצוין שרז לא עצר בדרכו לפני התאונה ולא סטה מהדרך הישירה לעבודתו. עוד יצוין שרז לא לן באותו לילה בביתו, אלא בבית הוריו.</p> <p>האם יש לראות בתאונה זו כתאונת עבודה? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, אבל אך ורק אם בית הוריו נמצא סמוך לביתו. ב. לא, מאחר שהתאונה לא אירעה תוך-כדי נסיעתו של רז לעבודה מביתו. ג. כן. יש לראות בתאונה זו כתאונת עבודה. ד. לא, מאחר שהתאונה היתה תאונת דרכים.</p>	<p>שאלה מספר 50.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 80, ס' 81.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 80 לחוק הביטוח הלאומי - "רואים תאונה כתאונת עבודה אף אם -</p> <p>(1) אירעה תוך כדי נסיעתו או הליכתו של המבוטח לעבודה ממעונו או ממקום שבו הוא לן אף אם אינו מעונו, מן העבודה למעונו או ממקום עבודה אחד למשנהו, ועקב נסיעתו או הליכתו זו;</p> <p>(2) ... "</p> <p>לפי ס' 81 לחוק האמור:</p> <p>(א) תאונה שאירעה תוך כדי נסיעה או הליכה בנסיבות האמורות בפסקאות (1), (4), (5) או (7) של סעיף 80 אין רואים אותה כתאונה בעבודה אם חלה בנסיעה או בהליכה הפסקה או סטייה של ממש מהדרך המקובלת, כשהפסקה או הסטייה לא היו למטרה הכרוכה במילוי חובותיו של המבוטח כלפי מעבידו, או, לענין פסקה (1) האמורה, בעיסוקו במשלח ידו כעובד עצמאי, או אם יש לייחס את התאונה בעיקר לרשלנותו הפושעת של המבוטח ולא נגרם על-ידיה אי-כושר עבודה לארבעה שבועות לפחות, נכות או מוות.</p> <p>(ב) בנסיבות האמורות בפסקה (1) של סעיף 80 לא יראו כהפסקה או כסטייה של ממש, לענין סעיף קטן (א), אם עשה זאת המבוטח לאחת מאלה:</p> <p>(1) כדי ללוות ילדו לגן ילדים או למעון ילדים או למקום אחר שהשר קבע כמקום שבו נמצא ילד לפי הסדר קבע או להשיבו משם;</p> <p>(2) כדי לקיים מצוות תפילת בוקר בציבור בבית תפילה שבו הוא נוהג להתפלל.</p> <p>התאונה אירעה לרז תוך כדי נסיעתו לעבודה ממעונו. לא חלה בנסיעה הפסקה או סטייה של ממש מהדרך המקובלת.</p> <p>למען הסר ספק, צוין בשאלה שהתאונה גרמה לרז אי כושר עבודה למשך חודש וחצי, כלומר לתקופה העולה על ארבעה שבועות. לפיכך, גם אם ניתן היה ליחס את התאונה בעיקר לרשלנותו הפושעת של רז, הרי שעדיין היא תוכר כתאונת עבודה.</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>